

Cuprins:

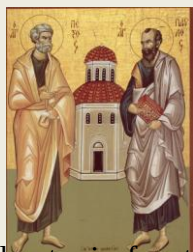
Din comorile ortodoxiei: Sf. Ap. Petru și Pavel;

Pogorarea Sfântului Duh; Zănele din 23 și 24 iunie: Rusaliile și Sânzienele, tradiții și superstiții;

Despre căsătorie, datoriile soților și copiilor;

Cuvinte duhovnicești (istorioare, parabole pentru toate vârstele): “Si întru Duhul Sfânt, Domnul de viața Facatorul...” - Din O talcuire a Crezului

Din viața parohiei: Elevii clasei a V a B din Școala Gimnazială Liviu Rebreanu la Biserica Parohială Soborul Maicii Domnului de Sărbătoarea Înălțării Mântuitorului Hristos.

DIN COMORILE ORTODOXIEI

Sf. Ap. Petru și Pavel

Sfintii Apostoli Petru și Pavel sunt sărbătoriti pe 29 iunie, după o perioadă de post, care variaza ca durată, în funcție de data Sfintelor Pastilor. Sfantul Apostol Petru - fiul lui Iona și fratele Apostolului Andrei, s-a născut în Betsaida Galileei. Numele său iudeu era Simon, însă Mântuitorul îl va numi Chifa (piatra). După o pescuire minunată pe lacul Ghenizaret, este chemat să devină pescar de oameni. Marturiseste în numele apostolilor dumnezeirea lui Hristos, dar se și lepadă de Hristos când El este prins spre a fi răstignit. După Înălțarea Domnului, Petru ia cuvântul în adunarea ucenicilor și alege ca apostol pe Matia în locul lui Iuda. În ziua Cincizecimii, după predică Sfantului Apostol Petru, se botează trei mii de persoane. Sfantul Apostol Petru a propovăduit în Ierusalim, Iudeea, Samaria, Asia Mică până în Babilon și în ultima parte a vieții, la Roma. Sfantul Petru a murit răstignit pe cruce, cu capul în jos, în anul 67, pe 29 iunie.

Sfantul Apostol Pavel era originar din Tarsul Ciliciei, din neamul Veniamin. Sfantul Pavel a fost elevul învățatului Gamaliel. Pavel locuia în Tars și lupta împotriva creștinilor. Sfantul Apostol Pavel a participat la uciderea arhidiaconului Stefan. Pe calea Damascului i se arată Hristos într-o lumină orbitoare și îl mustră: "Saule, Saule de ce mă prigonești?". Se converteste și primește botezul de la Anania, episcopul Damascului. Sfantul Apostol Pavel a pornit în trei mari călătorii misionare și a scris 14 epistole care se găsesc în Sfânta Scriptură. A fost decapitat din porunca împăratului Nero, în anul 67.

Din cauza faptului că Sfintii Apostoli Petru și Pavel au fost în temniță pentru că L-au marturisit pe Hristos ca Fiul al lui Dumnezeu, au devenit ocrotitori ai sistemului penitenciar din România. Ei sunt ocrotitori ai celor lipsiți de libertate și din cauza faptului că cei ajunși în penitenciare sunt persoane care au greșit față de Dumnezeu, precum au greșit și ei: Petru S-a lepadat de Hristos, iar Pavel i-a prigunit pe creștini.

Troparul Sfintilor Apostoli Petru și Pavel

Cei ce sunteți între apostoli mai întâi pe scaun sezători și lumii învățatori, Stăpanului tuturor rugați-va, pace lumii să daruiască și sufletelor noastre mare milă.

Pogorarea Sfântului Duh

E vremea Sfântului Duh. Vechiul Testament a fost era Tatalui, Noul Legământ consfinteste timpul Fiului. Azi, ne bucuram de revarsarea Sfântului Duh. Avem putere, avem curaj, avem credinta, trebuie doar inmultite. De [Pogorarea Mangaietorului](#), ne nastem din nou. Cat de importanta este pentru tine modelarea duhovniceasca? Pacatul te predispune la isterie. Poti sa depasesti simptomele frustrarii printr-o gandire realista. Devenirea ta presupune atitudine si meditatie. Functionarea defectuoasa a gestionarii emotiilor genereaza tulburari afective. Care sunt consecintele dezordinii? Ti le asumi? Incepe reconstrucia cognitiva prin selectarea gandurilor nerealiste. Cheama-ti strajerii! De sentimentul de gol, de pustiire te salveaza credinta. Mesia inviat ti se adreseaza cu blandete, tu Il recunosti cu bucurie si duci vestea Bucuriei celorlalti. Pentru cel smerit, nici o intristare nu are fundament. Invocarea Numelui te salveaza de grija lumii. Rugaciunea profunda iti concentreaza gandurile. Neiertarea te imbolnaveste. Esti sarac, dar poti imbogati pe multi. Intrebarea vitala nu este "Ce sa fac sa ma inavutesc?", ci "Ce sa fac sa ma mantuiesc?". "Tu nu vei muri niciodata", iata declaratia de dragoste facuta de catre divinitate! Vizitatorii din Cer nu sunt oaspeti in trecere! Nu exista razboi sfant, ci doar pace sfanta! Sfintenia inseamna sa-ti legi gesturile si actiunile de Dumnezeu. Nu lasa aurul sa vorbeasca, ca nu cumva sufletul sa taca. Hristos euharistic este Faramitura ce stopeaza faramitarea!

Duhul dumnezeiesc uneste inimile noastre. Sunt nevoit sa cheltuiesc o mare cantitate de energie pentru reparatia linistii din interiorul meu. Dar nu reusesc singur. Pe Domnul Il voi chema si ma va auzi in ziua necazului. Nu exclud sa imi schimb planurile, sa renunt la tot ceea ce este nenecesar. Cel mai important este sa imi pastrez calmul si increderea in Dumnezeu. Am apelat, din nou, la ajutorul Parintelui Gheorghe Santa. Si a functionat. Nu a dat gres niciodata [smerenia](#) dansului. Prezenta sa harismatica ma retranspune in adevarata Lume, cea pe care o caut. Azi a fost mai ferm: "Treci de la starea de figurant la cea de transfigurat! Nu cauta raspunsuri sofisticate, ci primeste Evanghelia ca atare. Numai asa poti ajunge la o traire reala a lui Hristos!" Uita-te la sfantul Grigorie de Nazianz, care s-a retras in rugaciune, pentru a trai alaturi de Hristos! Ai grija, ca preot, ori zidesti, ori darami Biserica! Nu te lasa momit de dezbinari, ci lupta pentru unitate! Si nu uita: tulburarea este lucrarea celui rau, care jubileaza in campania electorala". Aceeasi zi, a doua binecuvantare, cronologic socotind, vine din abundenta harului din partea parintelui mitropolit Andrei: "Din punct de vedere duhovnicesc, competitia este binevenita, daca este facuta in Duhul lui Hristos. Chiar Pavel apostolul ne da un imbold pentru a fi performanti. Pentru lucrurile spirituale, competitorii se stimuleaza reciproc, nu se incurca. E buna competitia cinstita, pentru ca egalitarismul comunist nu duce nicaieri, ci paralizeaza lucrarea sufleteasca".

Mirele Hristos ne poarta mereu in bratele Sale! Ce sa facem sa ne mantuim? Ne preocupa raspunsul practic la aceasta interogatie a temnicerului din Filipi, nu chestiunea amagitoare "Ce sa facem sa ne inavutim?" Harul - ganduri: Harul ne umple de ginduri dumnezeiesti. Rau - obraznicie: constienta, cu asumarea consecintelor. Facem o pauza in rutina cotidiana: Dumnezeu nu poate fi cunoscut in graba. Nu incurajam un agapis pe repede inainte. Solutia: imitarea lui Hristos. Si rabdare: "Pe toate sa le faceti fara murmur" (Filipeni 2, 14). Atentie: Pe cine inghite leul? De la Sambata cereasca, parintele Teofil ne zambeste: "Sa nu fiti figuranti prin viata!" Iata cateva "ganduri care duc la cer" ale avvei bucuriei: "Omul trebuie sa fie transformat, nu doar botezat. Pentru ca, daca auzim din Scriptura cuvintele ca omul trebuie sa se nasca din nou si ca cel ce se naste de sus nu mai pacatuieste, trebuie sa-l verificam in viata noastra. Trebuie sa vedem: facem sau nu facem pacate? Sunt si pacate pe care noi le socotim minore. Nu-i corect. Daca esti omul lui Dumnezeu, trebuie sa se vada prezenta lui Dumnezeu in toate ale tale. Nu trebuie sa cauti nici macar situatiile in care sa ai ocazia de a pacatui. Noi stim cand este bine si cand este rau. Dorinta de a iesi din sfera [pacatului](#) si a raului trebuie sa fie o dorinta si o stradanie permanenta. Indreptarea aceasta este lucrul esential in viata crestina. Altfel esti un figurant. Un figurant la rugaciune, un figurant la manastire, un figurant in familie, un figurant care vrea sa se arate credincios si care face fapte de necredincios, pentru ca nu s-a nascut din Dumnezeu. Preamarirea lui Dumnezeu este o chestiune esentiala, care arata prezenta Duhului, transformarea omului din rau in bun, arata nasterea de sus.

Aceasta nastere este dovedita de faptul ca omul nu mai face rau. Inchinarea trebuie sa fie in adevar, adica participarea omului trebuie sa fie totala. Mie imi place sa spun ca toate ale omului sunt la nivelul omului. Nu te poti inchina in Duh si in adevar daca nu traiesti in Duh si in Adevar. In inchinare trebuie sa se cuprinda toata fiinta omului. La asta trebuie sa nazuim cu totii."

Mare sarbatoare, mare bucurie si la noi sa fie. Glasul Mirelui are o mare putere de convingere. Noi nu facem o lucrare omeneasca in Biserica, ci suntem martorii (si martirii, daca e nevoie) minunilor. Noi invatam acum ce urmeaza sa facem in viata vesnica, cum spune father [Serafim Rose](#). Unde lipseste curajul, nu poate supravietui nici o virtute (bine marcat, Sorin Lavric). Muncim in numele Domnului Hristos inviat. Ne bucuram in numele Lui. Toate le savarsim spre slava Lui. Nu ne bazam pe imaginatie, ci pe realitatea Revelatiei. Nu suntem hipnotizati, inselati sau prizoniti, ci convinsi de Adevar. Scoatem in evidenta Ce vor pierde necredinciosii. Ne straduim sa fim primii care daruim. Readucem bucuria in sufletele tuturor. Renuntam la egoism. Ne bazam pe ajutorul divin. Alegem momentele potrivite. Stim Unde vrem sa ajungem si ce avem de facut; la treaba!

Zânele din 23 și 24 iunie: Rusaliile și Sânzienele, tradiții și superstiții

RUSALII SI SANZIENE: Sărbătoarea de Sânziene este dedicată fertilității sau cultul soarelui- primul Zeu la care s-au închinat oamenii. Este o celebrare câmpenească, consacrată zânelor bune, cunoscută și ca Dragaica, conform volumului *Tradiții și Obiceiuri Românești*, coordonat de editura Flacăra.

Sânzienele erau considerate, în credința populară, niște femei frumoase, preotese ale Soarelui, care plutesc în aer sau umblă pe pământ în noaptea de 23 spre 24 iunie, cântă și dansează, împart rod holdelor, umplu de fecunditate femeile căsătorite, înmulțesc animalele și păsările și vindecă bolile și suferințele oamenilor.

În ajunul sau în ziua de Sânziene se întâlneau practici și obiceiuri de aflare a ursitei și norocului în gospodărie, iar, în dimineața de Sânziene, înainte de răsăritul soarelui, oamenii strângeau buchete de Sânziene pe care le împleteau în coronițe și le arunca pe acoperișul caselor: dacă coronița rămânea pe casă, superstiția spune că omul care a aruncat-o va trăi mult; dacă aluneca spre marginea acoperișului sau cădea de pe el, va muri repede.

Sărbătoarea Sânzienelor mai este cunoscută și sub denumirea Amuțitul Cucului deoarece este legată și de superstiția conform căreia, dacă această pasăre încetează să cânte înainte de Sânziene, vara va fi una secetoasă.

În ceea ce privește **Rusaliile**, ele sunt cunoscute sub nume diferite: iele, zane, soimane, milostive, doamne, imparatesele-vazduhului sau ursoaice. Rusaliile erau respectate, dar nu indragite pentru ca aduceau tot felul de boli.

Oamenii nu stiu cate sunt si nu le spun pe nume, ca nu cumva sa le supere. Rusaliile umbla imbracate in alb, danseaza in vazduh si cauta locuri neumbrate. Despre locurile unde au jucat se spune că raman arse si neroditoare.

Din unele legende, aflam ca Rusaliile rapesc din cand in cand un tanar frumos ca sa joace cu el. Cand este eliberat, tanarul nu are voie sa le descopere altora cantecele lor si nici sa le marturiseasca semenilor ce a vazut. In caz contrar, sunt pedepsiti cu moarte sau paralizie.

Conform [CreștinOrtodox.ro](#), pentru a apara gospodaria de invazia Rusaliilor, oamenii obisnuiesc si astazi, in virtutea traditiei, sa arboreze la porti, in foisoare, pe ganguri sau la intrarile in case, ramuri verzi de tei, planta considerata a avea proprietati apotropaice.

Totodată, femeile nu lucrau nimic in toate miercurile care se derulau de la Stratul de Rusalii pana la Duminica Mare. Sâmbăta Rusaliilor este momentul de comemorare a morților. Se credea că sufletele morților, după ce au părăsit mormintele în Joia Mare și au zburat timp de 50 de zile, se întorc în lumea subterană. Pentru ca trecerea lor să fie liniștită, oamenii săvârșeau rituri de înduplecare și de îmbunare a spiritelor morților: împodobeau gospodăriile și mormintele cu ramuri de tei și făceau pomeni bogate.

De Rusalii, se dau de pomană vase de lut sau de porțelan, câni, străchini și vase de lemn împodobite cu flori și umplute cu lapte, vin sau apă. Mormintele sunt curățate și împodobite din timp, iar lumânările ard pe timpul slujbei. La porțile cimitirelor se întind mese pline cu colaci și sticle de vin împodobite cu verdeață și flori și au loc

Hristos Domnul - Lumina Cea Adevărată – Iunie 2013

<http://biserica-soborul maicii domnului crestin ortodox.ro>

Revistă Ortodoxă Editată de Parohia „Soborul Maicii Domnului si Sfântul Nicodim de la Tismana”

STR. VASILE GOLDIS NR.1

slujbe de pomenire, oficiate de preotul satului, după care acesta parcurge întregul cimitir pentru a sfinți fiecare mormânt. Apoi, sătenii își oferă unii altora bucatele sfințite sau le împart săracilor.

Unele ramuri de tei de la Rusalii sunt păstrate peste vară, ca să fie folosite în ritualuri de alungare a furtunilor și a grindinii. Tot de Rusalii se întâlnește obiceiul Dansul Călușarilor, mai ales în Oltenia, un joc ce aduce sănătate și noroc. În a doua zi de Rusalii, cete de feciori dansează din casă în casă, pentru a alunga spiritele malefice. Oamenii îi întâmpină cu frunze de nuc, pelin, usturoi, apă, sare sau bani.

În Ardeal, se regăsește "Împănatul boului". Pe ulițele satului, se desfășoară o procesiune în care personajul principal, boul împodobit cu flori, este dus la biserică, unde este sfințit de preot. Animalul este la un moment dat eliberat și o fată tânără va trebui să-l stăpânească și să ocolească o masă de trei ori. Tradiția spune că tânăra se va căsători în anul ce urmează. De Rusalii, se ține "Udatul nevestelor". Potrivit tradiției, femeile trebuie stropite cu apă, să rămână sănătoase și frumoase tot anul.

Superstiții de Rusalii

- nu se lucrează în ziua de Rusalii, altfel poți fi pedepsit de puterea Ielelor, nu e bine să mergi la câmp sau în vie, în locuri pustii, pe lângă păduri sau fântâni, pentru că riști să te întâlnești cu spirite rele
- de la Rusalii, pentru nouă săptămâni, nu se mai culeg ierburi de leac
- nu e bine să te cerți cu alții, pentru că poți fi pedepsit de zânele rele.

Despre căsătorie, datoriile soților și copiilor

123. Cum se cuvine sa se pregateasca tinerii pentru casatorie ?

Cea mai buna pregatire a tinerilor pentru viata si casatorie este cresterea lor " in frica si certarea Domnului ", precum ne invata pe noi vasul alegerii si gura lui Hristos, marele Apostol Pavel. Mai intai se cere tinerilor sa cunoasca pe scurt invatatura de credinta ortodoxa. Sa stie Crezul pe de rost si alte rugaciuni de nevoie, sa aiba duhovnici buni, sa citeasca Sfanta Scriptura si mai ales Noul Testament, Catehismul Ortodox si alte carti de folos sufletesc. De asemenea, sunt datori sa traiasca in fecorie pana la cununia religioasa si sa se sileasca a lucra dupa putere toate faptele bune, mai ales rugaciunea, mergerea regulata la Biserica, postul, milostenia, viata curata, ascultarea de parinti si spovedania in cele patru posturi.

Iata cum se cuvine sa se pregateasca orice tanar pentru a pasi in viata si pentru casatorie. Sa ne gandim ca nunta este cea mai veche Taina a Bisericii, intemeiata de Dumnezeu inca din rai. Ea sta la temelia familiei, a lumii intregi. Taria familiei depinde si de respectarea principiilor morale ale Bisericii noastre. Tinerii trebuie pregatiti pentru viata de familie inca din copilarie. Preotul, nasul de botez si parintii au in viata tinerilor cel mai mare rol si raspundere.

124. Care sunt regulile canonice ale nuntii crestine ?

Regulile canonice pe care sunt datori a le implini tinerii la nunta crestina ortodoxa sunt unsprezece la numar si anume :

1. Cei doi tineri care vor sa se cunune unul cu altul, sa nu fie intre ei nici un fel de rudenie trupeasca sau duhovniceasca, adica din Sfântul Botez. Cununia între rude este oprită cu desăvârșire de Sfintele Canoane ale Bisericii Ortodoxe.
2. Parintii celor doi tineri trebuie sa se invoiasca si sa se uneasca la casatoria copiilor lor. Nuntile facute fara voia parintilor nu aduc bucurie copiilor si sunt canonisite de Sfântul Vasile cel Mare in canoanele 38, 40 si 42 ca si desfranarea, cu trei ani oprire de la Sfanta Impartasanie pana la impacarea celor doi tineri cu parintii lor.
3. Cei doi tineri trebuie sa se iubeasca si sa se invoiasca a se casatori unul cu altul; caci de se casatoresc fara voia lor, la indemnul parintilor sau pentru castiguri materiale, aceasta nunta nu poate dainui.

Hristos Domnul - Lumina Cea Adevărată – Iunie 2013

<http://biserica-soborul maicii domnului crestin ortodox.ro>

Revistă Ortodoxă Editată de Parohia „Soborul Maicii Domnului si Sfântul Nicodim de la Tismăna”

STR. VASILE GOLDIS NR.1

4. Logodirea celor doi tineri sa se faca cu preot, dupa randuiala Bisericii, cu cercetarea canonica cuvenita
5. Tinerii logoditi sunt datori sa traiasca la parintii lor pana la cununia religioasa si sa-si pazeasca cu sfintenie fecioria, ca de vor gresi mai inainte sunt canonisiti de Biserica ca niste desfranati si opriti sapte ani de la Sfanta Impartasanie.
6. Mai inainte cu o saptamana sau doua de cununia religioasa cei doi tineri sunt datori sa se spovedeasca la duhovnicul lor din copilarie sau la preotul satului, cu post si rugaciuni si, daca au voie, sa se pregateasca pastru Sfanta Impartasanie.
7. Cununia religioasa se cuvine, dupa traditie, a se face dimineata, de obicei Duminica, mai inainte de inceperea Sfintei Liturghii, iar nasii mirilor sa fie crestini buni, capabili sa invete si sa povatuiasca pe calea cea buna pe finii lor.
8. Dupa slujba cununii, cei doi tineri stau cu cununile pe cap in mijlocul bisericii, inconjurati de credinciosi pana la sfarsitul slujbei, iar preotul da binecuvantare de Sfanta Liturghie si se roaga impreuna cu toti cei de fata pentru ajutorul celor incununati. Crezul si Tatal nostru este dator sa le zica mirele.
9. Cand preotul zice : " Cu frica de Dumnezeu, cu credinta si cu dragoste sa va apropiati " , atunci cei doi miri se apropie de Sfântul Potir si se impartasesc cu Trupul si Sangele lui Hristos, daca au voie de la duhovnicul lor.
10. Dupa terminarea Sfintei Liturghii cei doi miri sunt condusi la casa mirelui de nuntasi dupa vechea traditie ortodoxa, unde se aseaza la masa, mananca si se veselesc cu cucernicie si buna randuiala, intru slava lui Dumnezeu, precum se cuvine crestinilor.
11. Daca cei doi tineri s-au impartasit, se cuvine sa fie in curatenie pana in seara zilei urmatoare, pentru cinstea Sfințelor Taine.

Aceasta este regula canonica a celor ce se casatoresc, randuita de Sfinții Parinti ai Bisericii Ortodoxe, pe care cei mai multi crestini o calca in zilele noastre, spre a lor osanda (Dupa Hristoita, Bunul Moral al creștinilor, cap. 26; pag. 67-69, de Sfântul Nicodim Aghioritul) . Cei ce implinesc aceste reguli crestine la casatorie, primesc binecuvantare de la Dumnezeu si duc viata linistita in familie si cu buna sporire in toate. Iar cei ce calca randuiala Bisericii la casatorie, duc viata cu multe ispiti. Dupa randuiala Bisericii nu se fac cununii sambata seara, spre ziua Sfintei Duminici. Unii fac nunta cu scop de castig, spre a dobandi daruri si sume mari de bani, schimbând Taina Nuntii randuita de Dumnezeu in rai, in prilej de desfranare, de sminteala si de castig pierzator de suflete spre a lor osanda. Un alt mare pacat fac tinerii care se cununa numai de ochii lumii, nu pentru nastere de copii, ci spre placere trupeasca si fac cununie si petrecere in sfintele posturi, cand nuntile sunt oprite.

125. Care sunt gradele de rudenie opritoare de casatorie ?

Gradele de rudenie sau rudeniile sunt de patru feluri :

- A.1. Rudeniile de sange (consanginitate) in linie dreapta, care se opresc de la casatorie la infinit. Consanginitatea in linie dreapta se imparte in doua :
 - a. In linie dreapta suitoare, adica, tata- bunic - strabunic etc.
 - b. In linie dreapta coboratoare, adica tata -fecior - nepot -stranepot etc.
2. Rudenii de sange in linie colaterala, care se opresc de la casatorie pana la al saptelea grad inclusiv. Fratii de o mama sunt de gradul II de rudenie; verii primari sunt de gradul IV de rudenie; verii al doilea sunt in gradul VI de rudenie si nu se pot casatori unii cu altii; verii al treilea sunt in gradul VIII de rudenie si acestia au voie sa se casatoreasca intre ei. Fratii si verii de tata vitreg sau mama vitrega, nu se pot casatori intre ei tot pana la gradul VIII inclusiv. In cazuri de nedumerire se cere sfatul si dezlegarea episcopului locului.
- B. Rudenii prin incuscrire. Membrii a doua familii incuscite nu se pot casatori pana la al cincilea grad, inclusiv. Membrii a trei familii incuscite nu se pot casatori pana la al treilea grad, inclusiv, dupa sinodul patriarhal din Constantinopol, din anul 997.

C. Inrudere spirituala, din botez si cununie, intre nasi, fini si rudele lor. Casatoria cu rude spirituale este oprita pana la gradul al treilea inclusiv. Nu se pot casatori nasul cu fina, cu mama sau cu fiica finei. Nu se pot casatori finul cu fiica nasului si fiul nasului cu fiica finei.

D. Inrudirea prin adoptiune (infiere) se opreste de la casatorie pana la gradul al treilea, inclusiv. In toate cazurile cei doi tineri, dimpreuna cu parintii lor, sunt datorati sa consulte pe preot si sa asculte intru totul de randuiala Bisericii fixata de Sfintii Parinti si pastrata cu atata sfintenie de inaintasii nostri.

126. In cazuri cu totul speciale, preotul poate singur sa ia hotarare si sa dea dezlegare de cununie celor inruditi ?

Pentru cazuri cu totul speciale, exceptionale, logodnicii trebuie indrumati sa consulte pe episcopul locului, care poate anula logodna, sau da cuvenita dezlegare de cununie si randuieste un anumit canon de pocaina. Cand cei doi tineri sunt rude apropiate, veri primari, frati primari, frati vitregi, cumnati, etc., nici episcopul nu are voie sa dezlege o asemenea nunta faradelege, pe care au oprit-o si au legat-o Sfintii Parinti. Iar " daca vreun preot savarseste o asemenea nunta; fara stirea episcopului, sa se cateriseasca " . De obicei, gradele de rudenie in casnicie, mai ales cele din incuscire, cele spirituale si din infiere, nasc multe probleme preotilor si Bisericii si nu putini tineri se casatoresc fiind rude, fie din nestiinta, fie din lacomia de avere, fie din neascultare si necredinta, din care pricina au mult de suferit in viata.

127. Ce trebuie sa faca cei casatoriti anticanonic cu rude apropiate ?

Orice nunta ce se face cu rude trupesti sau sufletesti apropiate, Biserica lui Hristos n-o recunoste, ci o desparte si o canoniseste, dupa caz, cu oprire de la Sfanta Impartasanie si pocainta, de la 3 pana la 10 si uneori 15 ani, pentru ca se face amestecare de sange, se calca legea dumnezeiasca si se face sminteala in popor.

128. Cate casatorii ingaduie Biserica ?

Biserica Ortodoxa ingaduie cu pogoramant trei casatorii, insa in anumite conditii. Sfantul Vasile cel Mare, in canonul 87, spune despre a doua nunta : " Casatoria a doua este ingaduita de Biserica, numai celor ce au ramas vaduvi de tineri prin deces si n-au copii " . Iar Sfantul Apostol Pavel, sfatuieste la vaduvie in castitate, dar cine nu poate " mai poate sa se casatoreasca, decat sa arda " (I Corinteni 7, 39) . " Casatoria a doua nu se binecuvanteaza cu cununie, ci se canoniseste doi ani sa a nu se impartasi, iar a treia casatorie trei ani " , zice Sfantul Nichifor in canonul 2. Daca cei ce se casatoresc a doua oara sunt batrani, " unii ca aceia manie pe Dumnezeu, sa aiba pocanie trei ani si metanii cate 24 pe zi " , zice Pravila Bisericeasca de la Govara, cap. 109. " Cel casatorit a doua oara nu mai poate fi hirotont " (Apostolic 17; VI Ecumenic, 3; Sfantul Vasile, 12) . Slujba cununii a doua se face simpla si fara fast, iar preotul nu are voie sa ia parte la masa lor (Neocezareea, 7) . Preotul, daca ramane vaduv, nu are voie sa se casatoreasca a doua oara. Daca totusi indrazneste la a doua casatorie, pierde preotia si nu mai are voie sa savarseasca nimic din cele ale preotiei (Sfantul Vasile, 6) .

Casatoria a treia se ingaduie de Biserica " numai de mare nevoie, acelora care nu au copii, pana ls varsta de 40 de ani " . Sfantul Vasile zice ca " la trigami sa se aplice afiurisir (oprim de la Sfanta Impartasanie) cinci ani, fara a-i opri cu totul de la Biserica. " (Canon 4) . " Nunta cea dintai este lege, a doua iertare, iar cea de-a treia este calcare de lege " , zice Indreptarea Legii de la Targoviste, cap. 205. Casatoria a patra este oprita cu desavarsire de Biserica. Cel vinovat este " afurisit si lipsit de toata slujba Bisericii " pana se desparte de acea persoana si se pocaieste opt ani.

" Daca o femeie sau barbat moare si sotul ramas se casatoreste, nu pacatuieste ... dar daca ramane vaduv (pana la moarte) isi agoniseste mai multa slava la Dumnezeu " (Pastorul lui Herma) . Iar Sfantul Iustin Martirul si Filosoful, in cartea sa Apologia, spune despre a doua casatorie : " Dupa Dascalul nostru, cei ce s-au casatorit a doua oara dupa legea omeneasca sunt pacatosi, precum si cei ce cauta la femeie spre a o pofti. Ca nu numai cel ce preacurveste cu fapta este preacurvar, ci si cel ce voieste a preacurvi, fiindca nu numai faptele ci si gandurile sunt vazute la Dumnezeu... " . Iar pe cei ce fac mai multe casatorii, Sfintii Parinti ii numesc poligami. Deci, dupa a doua nunta nu mai este nunta, ci poligamie. De aceea a zis Domnul samarinencei care pacatuieste cu cinci barbati : " Pe care il ai, nu-ti este tie barbat " (Ioan 4, 18) . " Cei ce au trecut peste a doua nunta, nu merita sa fie numiti barbati si soti " , zice Sfantul Vasile cel Mare, in canonul 4. Tot el spune pentru a treia nunta : " Sfinti Parinti au trecut sub tacere nunta a treia (poligamia) si au socotit-o ca pe o pofta dobitoceasca si straina de vrednicia omului crestin. Noua ni se pare ca acest pacat este mai mare decat curvia... " (Canonul 80) .

129. Care este scopul evanghelic al nuntii crestine ?

Scopul principal al nuntii crestine, dupa porunca lui Dumnezeu (Facere 1, 28; 2, 18-24) si dupa invatatura Bisericii Ortodoxe, este unirea prin iubire a celor doi soti in numele Domnului pentru nasterea de copii, spre inmultirea neamului omenesc. Apoi, ajutorarea sotilor intre ei, pentru usurarea vietii; infranarea trupei si evitarea desfraului si a imoralitatii in lume. Toate aceste scopuri sa fie spre preamarirea lui Dumnezeu (Invatatura de Credinta Crestina Ortodoxa, pag. 487; Dictionarul Teologic, Pr. I. Bria, 1981, pag. 95-96) .

130. Ce pacat savarsesc cei ce traiesc fara cununie religioasa si au copii ? Ce trebuie sa faca ei spre a se mantui ?

In afara de cerintele fizice, omul are in plus necesitati si datorii superioare, sufletesti, si deci are nevoie in casnicie si de binecuvantarea lui Dumnezeu, adica de cununia religioasa. Cei ce traiesc fara aceasta cununie nu li se pot primi darurile si pomelnicele la Sfantul Altar si nu pot fi nasi, nici la cununie, nici la botez. Ei nu se pot mantui decat daca se cununa la biserica facand si un canon de cativa ani oprire de la Sfintele Taine (Dupa pravila bisericeasca de Arhim. Nicodim Sachelarie) .

Sinodul I Ecumenic, in canonul 3 si VI Ecumenic, in canonul 5, opresc cu desavarsire pe clericii de orice grad sa aiba vreo femeie ingrijitoare la casele lor, " afara de mama, sora sau matusa, sau pe alte persoane care nu pot fi banuite de legatuua de concubinaj " ... " Iar daca cineva ar calca cele hotarate de noi sa se cateriseasca. Aceasta sa respecte si cei casatoriti, avand grija de curatenia lor morala " . Vezi, deci, ce grija au avut Sfintii Parinti sa pastreze viata morala in Biserica lui Hristos si cu cata tarie au luptat impotriva smintelii si a cumplitului pacat al desfranarii !

131. Cum se cuvine sa se aleaga nasii la botez si la cununie si ce datorii au nasii fata de finii lor ?

Nasii trebuie sa se aleaga dintre cei mai buni si mai evlaviosi crestini, indiferent de starea lor sociala, pentru ca nasii sunt povatuitori duhovnicesti ai finilor lor si au mai mari indatoriri decat parintii cei trupesti. Nasii trebuie sa fie oameni cumpatati, morali, blanzi, de model in societate. Sa cunoasca bine credinta ortodoxa, Crezul, Catehismul ortodox, Sfanta Scriptura si sa mearga regulat la biserica. De aceea nu pot fi nasi la botez si la cununie crestinii de alta religie (catolici, protestanti, sectari etc) , cei ce traiesc in concubinaj (necununati) , in desfranare, cei ce nu vor sa aiba si sa creasca copii, cei betivi, divortati si cu nume rau in societate. Nasii trebuie sa fie alesi cu multa grija si numai cu voia preotului paroh, in fata caruia sa se oblige ca vor purta grija sa invete pe finii lor frica lui Dumnezeu, sa-i supravegheze, sa-i cheme la biserica, la spovedanie, la savarsirea faptelor bune, sa-i cerceteze regulat la casele lor, sa-i mustre la nevoie, sa le dea carti crestine de citit, pentru ca nasii au mare raspundere, fiind garantii finilor lor inaintea lui Dumnezeu si a oamenilor.

Nasul se leaga cu finul si cu parintii lui " printr-o rudenie spirituala, care este mai mare decat cea dupa trup, deoarece el se numeste parinte duhovnicesc " dupa Canonul 53 al Sinodului VI Ecumenic. " Parintii trupesti, spune Dionisie Areopagitul, incredinteaza copilul unui crestin botezat care este un bun educator in cele dumnezeiesti, incat copilul va ramane pentru toata viata sub povatuirea lui, ca la un tata duhovnicesc si garant al vietii lui dupa Dumnezeu... " Nasul trebuie sa locuiasca cat mai aproape de finul sau pentru a-l supraveghea si ajuta la invatatura poruncilor lui Dumnezeu. Iata pe scurt, cum se aleg nasii de la botez, de la cununie si calugarie. Ei trebuie sa fie cei mai buni din cei mai buni, ca cei ce trebuie sa dea socoteala in fata lui Dumnezeu pentru fiii lor sufletesti. Putem spune ca multi nasi credinciosi isi mantuiesc sufletele prin finii lor, daca ii cresc in frica Domnului; dar mai multi se osandesc pentru lenevirea si nepasarea fata de fiii lor sufletesti. La randul lor si finii au datoria sa asculte pe nasii si garantii lor sufletesti, sa-i consulte in toate, sa primeasca sfaturile lor cele bune, sa se roage zilnic pentru nasii lor, pentru preotii care i-au botezat, cununat sau calugarit si sa le fie de model duhovnicesc in toata viata.

Nasii de calugarie se aleg de catre staret, dintre cei mai buni calugari sau duhovnici ai manastirii. Calugarii trebuie sa aiba nasi numai dintre calugari, iar mireni numai dintre mireni. " Nu se cuvine, nici este lucru cinstit, nici primit ca un calugar sau o calugarita sa primeasca copii dupa Sfantul Botez (adica, sa fie nasi la botez) , sau sa tina cununii la nunta. Iar de va indrazni sa faca acest lucru fara de cale, de rusine si faradelege, sa se canoniseasca cum va parea arhiereului. Iar de va face aceasta a doua oara, sa se izgoneasca din Biserica lui Hristos, ca un calcator al dumnezeiestilor pravile (Pravila lui Matei Basarab, cap. 135) .

132. In ce conditii Biserica Ortodoxa aproba divortul ?

Dupa invatatura data noua de Dumnezeu, casatoria este indisolubila, adica una singura pe toata viata : " Ceea ce Dumnezeu a unit, omul sa nu desparta " (Matei 19, 6) . Numai moartea desparte in chip firesc pe cei doi soti. Totusi, sunt cateva exceptii ingaduite de Biserica, care duc la despartirea sotilor intre ei prin divort. Iar divortul este desfacerea casatoriei pe care o provoaca sotii intre ei, pentru care Biserica nu le poate da nici o binecuvantare sau hotarare juridica oficiala. De aceea, nici nu se prevede vreo slujba bisericeasca la divort. Adevarata legiuitate a nuntii consta numai in casatoria intaia. Desfacerea ei legala o face numai moartea unuia dintre soti, sau pe plan mai inalt, moartea ambilor soti, caci dupa moarte " sunt ca ingerii, necasatoriti " (Matei 22, 30) .

Cu toate acestea, conducerea bisericeasca, tinand seama de scopul moral al casatoriei, inca din vremea apostolilor a dat ingaduinta vaduvei ramasa prin deces de a se recasatori. Deci ca o economisire dintre cele doua alternative : a vaduvei prea superioare, in deplina stapanire de sine (Luca 2, 36-37) si a desfraului prea pacatos, i s-a indicat calea de mijloc a casatoriei celei de a doua (I Corinteni 7, 8-9; I Timotei 5, 3, 6, 14) , cum spune asa de clar Arhimandritul Nicodim Sachelarie, in lucrarea sa monumentala Pravila Bisericeasca.

133. Care sunt cauzele canonice ale divortului ?

Motivele canonice de divort sunt :

- I.a. Adulterul (preacurvia) , adica violarea credintei conjugale de catre sot sau sotie. Acest motiv de divort se bazeaza pe Sfanta Evanghelie, adica pe dreptul divin (Matei 19, 9) .
- b. Pe langa adulter, sotul poate sa divorteze cand i se pun curse care pericliteaza viata, indreptate contra existentei casatoriei, de catre un sot impotriva celuilalt, cum ar fi refuzul sotului sau sotiei de a naste copii. In acest caz partea nevinovata are drept sa solicite divortul.
- c. Iarasi, sotul poate divorta cand sotia se face vinovata de avort intentionat si prin aceasta impiedica scopul casatoriei.
- d. Cand femeia sau barbatul participa fara voia celuilalt la ospete si petreceri necuviincioase.
- e. Pentru sotie exista motiv de a cere divort cand barbatul sau o acuza public pe nedrept de adulter cand sotul ei greseste in public sau in ascuns, in casa sau in alta parte cu o alta femeie.

II. Al doilea motiv principal de divorț, după adulter, este caderea unui sot din dreapta credință - apostazie, necredință, sectă etc. (I Corinteni 7, 15) .

III. Când unul din soți sau amândoi intră în monahism, " ca o moarte superioară, față de lumea pusă în slujba păcatului " (Sinodul VI Ecumenic, canonul 12 și 48) . Insa " cel ce-și lasă (prin divorț neingăduit) soția sa legitimă și ia pe alta, trebuie să fie canonisat ca un preacurvar, după porunca Domnului (Matei 19, 9) , adică să fie oprit până la 15 ani de la Sfânta Impartășanie " , după Sfântul Vasile cel Mare.

134. Când se considera încheiat divorțul canonic ? Adică în ce moment cei doi soți sunt liberi să se căsătorească, din punct de vedere canonic ?

Divorțul canonic se considera încheiat când între soți au urmat motivele de divorț arătate mai sus (adică : adulterul, lepădarea de credință, intrarea în monahism etc) . Trebuie, însă, pe lângă motivele canonice arătate mai sus, să se țină seama și de motivele de divorț hotărâte de legislația civilă.

135. Care sunt efectele divorțului canonic ?

Efectele de drept ale divorțului canonic se referă pe de o parte la soții divorțați, iar pe de altă parte la copiii născuți din căsătorie. Divorțul canonic desface în orice privință legătura conjugală și pune pe soți în acel raport în care se gaseau înainte de căsătorie (după Dreptul bisericesc oriental de episcopul Nicodim Milas, cap. 202) .

136. Ce ne învață Sfinții Părinți despre nașterea de copii ?

Sfânta și dumnezeiască Scriptură, precum și Sfinții Părinți, arată că copiii sunt un dar al lui Dumnezeu (Geneza 20, 17-18; 25, 21; 29, 33; 30, 6, 17, 22; 33, 5; 48, 8-9; Luca 1, 7) . Iar nașterea de copii este o binecuvântare și randuiala dumnezeiască dată de Dumnezeu omului încă din rai, prin porunca : " creșteți și vă înmulțiți și umpleți pământul... " (Facere 1, 28) . Prin nașterea de copii se înnoiește neamul omenesc și se menține viața pe pământ. Asadar, nașterea de copii este cea mai mare datorie a celor doi soți care se unesc prin căsătorie. Nașterea de copii formează cea mai mare bucurie și adevărata temelie a familiei; ea consolidează și desăvârșește căsnicia și este izvor de sănătate. Fără împlinirea acestei datorii Taina Nuntii se desființează. Pentru, aceea Dumnezeu binecuvântează pe primul om, Adam și îi face femeie, pe Eva, ca să nască copii.

După izgonirea lui Adam din rai, nașterea de copii devine, pe lângă binecuvântare, și canon de ispășire a păcatelor părinților. Nașterea de copii ajută mult la mântuirea părinților, cum spune Sfântul Pavel, că femeia " se va mântui prin naștere de fii " (I Timotei 2, 15) . În Vechiul Testament, cei ce nu aveau copii erau socotiți lepădați de la fața lui Dumnezeu. De aceea se rugau ziua și noaptea să le daruiască Domnul copii. La fel glasuiască și toți Sfinții Părinți. Ei se rugau pentru cei ce nu aveau copii sau nu puteau naște, să le dea Dumnezeu copii buni și sănătoși, iar pe cei bolnavi îi vindecau cu rugăciunile lor. Pe cei care nu voiau să aibă copii îi sfătuiau, cum spune și Sfântul Pavel, că mai bine să nu se căsătorească sau să trăiască în infranare (curătenie) , cu învoirea ambilor soți, decât să-și ucidă copiii.

Mantuitoarea seamănă pe cei ce se căsătoresc numai pentru păcat, sau de ochii lumii, sau pentru avere, cu smochinul blestemat care nu voia să aducă nici o roadă pe pământ. Pentru că nașterea de copii nu este numai o datorie socială, firească, ci este mai întâi o porunca dumnezeiască, care contribuie foarte mult la mântuirea părinților. Soții care nu vor să nască copii, care avortează sau practică păcatul pazei, sunt certati de Dumnezeu cu boli de tot felul, cu neazuri în viață, cu grea muștrare de conștiință, iar dincolo cu osândă veșnică.

137. Ce trebuie sa faca (sotii) ca sa aiba copii buni si sanatosi ?

Parintii, daca doresc sa aiba copii buni, intelepti si sanatosi, trebuie ca ei sa fie mai intai buni, credinciosi, ascultatori de Biserica si plini de frica lui Dumnezeu. Caci copiii sunt de fapt " copii " ale parintilor lor. Ce vad si ce aud in casa de la parinti aceea fac. Educatia copiilor incepe chiar din ziua nuntii parintilor, adica din clipa zamislirii. Pentru a avea copii intelepti si credinciosi, parintii trebuie sa se roage mult, sa mearga regulat la biserica, sa posteasca sfintele posturi, sa se spovedeasca adesea, sa tina curatenie in zilele randuite, sa faca milostenie, sa fie blanzi, smeriti si plini de dumnezeiasca dragoste pentru toti. Sotii sunt datoriti sa se infraneze in sarbatori si in posturi si sa nu faca nici un fel de mestesug diavolesc spre a nu avea copii. Cel mai greu pacat al celor casatoriti este avortul, adica uciderea de copii. Copiii zamisliti in zile de sarbatori, si in posturi si in stare de betie sau dupa avorturi, de obicei, se nasc bolnavi, sunt debili si uneori chiar infirmi. La fel si cei ceß practica paza, nu se pot impartasi doi ani cu Sfintele Taine si uneori se imbolnavesc de nervi, ca o pedeapsa a dreptului Judecator. Dupa nastere, parintii sunt datoriti sa se ocupe mai mult decat orice de educarea si buna crestere a copiilor. Mai intai sa caute nasi credinciosi copiilor lor. Apoi sa-si duca regulat copiii la biserica, sa-i impartaseasca cu Sfintele Taine in fiecare luna, sa-i invete de mici rugaciuni si lucruri bune, sa nu-i smineasca cu cuvintele si faptele lor, caci sminteala pe care o fac parintii copiilor lor este un pacat greu in fata lui Dumnezeu, cu urmari cumplite in viata copiilor. Cei mai multi copii ajung rai in viata, datorita pacatelor pe care le-au deprins de la parintii lor din copilarie. De asemenea, copiii trebuie sa fie invatati, atat de parinti si nasi, cat mai ales de preotul satului, frica de Dumnezeu, dreapta credinta, omenia, mila, smerenia, ascultarea si cunostinta Sfintei Scripturi. Trebuie sa fie deprinsi de mici cu postul, cu rugaciunea regulata, cu spovedania, cu mila fata de cei lipsiti si respect fata de cei lipsiti si respect fata de toti oamenii. Rugaciunea, citirea cartilor bune, ascultarea si respectul fata de parinti, frica de Dumnezeu si exemplul personal dat de tata si de mama sunt cele mai sigure cai si mijloace de educare si crestere crestineasca a copiilor.

138. Care sunt principalele datorii ale parintilor fata de copii, dupa Sfanta Scriptura ?

Prima datorie a parintilor fata de copii este aceea de a-i iubi (Tit 2, 4) . Copiii trebuie sa fie nascuti din dragoste si din dorinta ambilor soti, iar nu din placere, din pacat sau din intamplare. A doua datorie a parintilor fata de copii este de a-i invata legea dumnezeiasca (Deuteronom 4, 9-10; 6, 7; 20, 25; Psalm 77, 5-7; Pilde 22, 6; Efeseni 6, 4 etc.) . Parintii au datoria de a-i invata pe copii dreapta credinta si frica de Dumnezeu (Facere 18, 19; Psalm 33, 11; Pilde 1, 7) . Au datoria de a le povesti copiilor lucrurile cele minunate ale lui Dumnezeu din sfintele carti • (Iesire 13, 14-15; Isus Navi 4, 6; Psalm 43, 1) . Parintii mai au datoria de a-i invata pe copii ascultarea si supunerea (Pilde 4, 3-4; I Timotei 3, 4) ; au datoria de a-i binecuvanta (Facere 48, 15-16; Evrei 11, 20) ; de a compatimi pe copiii lor (Psalm 102, 11-13) ; de a-i indemna si mangaia (I Tesaloniceni 2, 11) ; de a-i conduce bine (I Timotei 3, 4, 12) ; de a-i mostra pe copii (I Regi 2, 23-24) ; de a-i indrepta si pedepsi la nevoie (Deuteronom 8, 5; Pilde 3, 12; 13, 24; 19, 18; 22, 15; 23, 13-14; Evrei 12, 7, 9-10) ; de a nu-i intarata si mania (Efeseni 6, 4; Coloseni 3, 21) ; de a le indeplini trebuintele cele de nevoie (Pilde 13, 22; Matei 7, 9-11; Luca 11, 11-13; II Corinteni 12, 14; I Timotei 5, 8) . Parintii au datoria de a se ruga pentru copiii lor, pentru intelepciunea, pentru cresterea lor duhovniceasca si pentru mantuirea lor (Facere 17, 18; 4 Regi 29, 19) . Au datoria sa-i ajute in vreme de ispite (Iov 1, 5) si in caz de boala (II Regi 12, 16) ; sa fie pilda buna fiilor lor (IV Regi 14, 13; 15, 3) si sa-i invete pe copii din tinerete (Pilde 22, 6) toate faptele bune si dragostea crestina dupa Sfanta Evanghelie. Apoi sa-i incredinteze unor duhovnici buni.

139. Care sunt datoriile copiilor fata de parintii lor, dupa invatatura Sfintei Scripturi ?

Principalele datorii ale copiilor sunt : Sa pazeasca legea lui Dumnezeu (Deuteronom 30, 2; Pilde 28, 7) ; sa se teama de Dumnezeu (Deuteronom 31, 12-13; Psalm 33, 11) ; sa se teama de parinti si sa-i cinsteasca (Exod 20, 12; Levitic 19, 3; Deuteronom 5, 16; Matei 15, 4; 19, 19; Marcu 7, 10; 10, 19; Luca 18, 20; Efeseni 6, 2 etc.) ; sa se supuna parintilor (Psalm 6, 20-21; 7, 1-3; Efeseni 6, 1; Coloseni 3, 20) ; sa asculte invatatura parintilor (Proverbe 1, 8; 3, 4; 4, 1; 20, 21; 5, 1-2; 6, 20-21 etc.) ; sa ingrijeasca pe parintii lor (Facere 45, 9-12; 47, 11-13; I Regi 22, 3-4; I Timotei 5, 4, etc.) ; sa cinsteasca pe batrani (Levitic 19, 32; Pilde 23, 22; I Petru 5, 5) . " Copiii ascultatori

veselesc inima parintilor (Pilde 10, 1-15, 20; 23, 15, 24-25; 27; 11 etc.) ; copiii ascultatori vor fi binecuvantati (Exod 20, 12; Deuteronom 5, 16; Ieremia 35, 18-19; Pilde 3, 1-4; Efeseni 6, 1-2 etc.) .

Copiii rai, dimpotriva, nu asculta de parintii lor (Romani 1, 30; 2 Timotei 3, 2) ; disprețuiesc pe parintii lor (Pilde 15, 5, 20; Iezechiel 2, 27) ; injura pe parintii lor (Pilde 30, 11) ; sunt pedepsiti de Dumnezeu pentru parintii lor (Pilde 19, 13) ; pricinuesc intristare parintilor lor (Pilde 10, 1; 17, 21-25) ; prada pe tata, alunga pe mama (Pilde 19, 26) ; nu cinstesc pe batrani (Isaia 3, 5) . Sfanta Scriptura vorbeste de amenintari, anateme si pedepse date de Dumnezeu copiilor care disprețuiesc pe parintii lor (Deuteronom 27, 16; Iezechiel 22, 7, 15) . Aceleasi pedepse vin si asupra copiilor care nu se supun parintilor (Deuteronom 21, 18-21) ; asupra copiilor care rad de parintii lor (Pilde 30, 17) ; asupra copiilor care blestema pe parinti (Iesire 21, 17; Levitic 20, 9; Pilde 20, 20; Matei 15, 4; Marcu 7, 10) ; asupra copiilor care bat pe parinti lor (Iesire 21, 15) ; asupra copiilor care rad si disprețuiesc pe batrani (IV Regi 2, 23-24) si asupra copiilor betivi si iubitori de placeri (Deuteronom 21, 20-21) . Despre toate acestea se vorbeste pe larg in Pravila Bisericeasca a Arhim. Nicodim Sachelarie, deja citata.

140. Ce ne invata Sfintii Parinti despre Suflet ? Care este originea sufletului si cand se uneste cu trupul ?

Iata ce ne invata Biserica Ortodoxa : " Plantele si animalele au duh de viata biologica " , necesara vietii lor firesti, care nu depaseste trebuintele corpului lor, fiind una cu el, caci la creatie Domnul numai " a zis si s-au facut " , asa cum sunt ele astazi. Omul, inasa, a fost creat trupeste cu o pregatire speciala (Facere 1, 26-30) si i s-a creat un suflet viu (Facere 2, 7) , adica nemuritor, avand insusiri speciale, dupa chipul lui Dumnezeu, nu dupa infatisare, ci dupa nemurire, ca cel ce avea sa se perfectioneze prin exercitiul vietii morale libere, care lucreaza intru asemanarea cu Dumnezeu, prin respectarea legilor Domnului, intru stapanirea de sine si conducerea fapturii supuse Lui, ca un reprezentant al lui Dumnezeu fata de cele pamantesti si ca un delegat al lumii materiale fata de Facatorul prin viata sa pamanteasca si trupeasca, in care sintetizeaza cele materiale ale pamantului. Deci el era si este un microcosmos adica o lume mica (Dupa Dogmatica Sfântului Ioan Damaschin) .

Exista trei teorii despre suflet :

1. preexistentialismului, condamnat de Biserica.
2. traducianismului animal, adica teoria prin care se arata ca sufletul se transmite in clipa zamislirii de la parinti la fii, ca si la animale, dupa regulile puse odata de Creator. Nici aceasta teorie nu este aprobata de Biserica.
3. creationismului, pe care o invata Biserica Adica sufletul fiecarui om este creat de Dumnezeu in clipa zamislirii. Alte explicatii de amanunt nu s-au dat. Se pare ca aceasta invatatura, in care sa intre si aspectele vietii de ereditare trupeasca si sufleasca, ar putea fi expusa astfel : sufletul fiecarui om este creat de Dumnezeu, nu din nimicul absolut, ca sufletul lui Adam, ci din realitatea parintilor nascatori, asemenea cu Eva si Adam. Asa se explica mai bine paternitatea dumnezeiasca a proprietatii ei creationale, precum si a colaborarii parintilor pamantesti binecuvantati in viata si in urmasii lor (Dupa Pravila Bisericeasca de Arhim. Nicodim Sachelarie, ms) .

" Cand stapaneste in noi ratiunea (sufletul) , aceasta chinuiesc in mod necesar trupul care slujeste ca instrument in vederea virtutii " , spune Sfântul Maxim Marturisitorul (Filocalia, vol. III, pag. 309) .

" Trupul este al sufletului, iar nu sufletul al trupului, caci cel mai mic este al celui mai mare, iar nu cel mai mare al celui mai mic. Deci, fiindca pentru greselile cele dintai a rasarit legea pacatului, care este placerea simturilor, pentru aceasta s-a hotarat moartea trupului prin osteneli si dureri, randuita spre desfiintarea legii pacatului. Cel ce stie ca moartea s-a ivit din pricina pacatului, spre desfiintare lui, se bucura pururea in sufletul sau cand vede cum este desfiintata legea pacatului din trupul sau, prin felurite osteneli si dureri ca sa primeasca fericita viata viitoare in duh; caci stim ca nu poate ajunge la aceea daca nu este golita mai inainte din trup ca dintr-un vas, inca in aceasta viata, legea pacatului, sustinuta prin afectiunea vointei fata de el " (Filocalia, vol. III, pag. 309) .

Biserica invata ca omul este alcatuit din trup si din suflet (dihotomism) , iar nu din trup, duh si suflet (trihomism) , cum s-ar crede in aparenta (I Tesaloniceni 5, 23; I Corinteni 15, 45; Evrei 4, 12) . " In constitutia sa trupeasca, spune arhimandritul Nicodim si duh de viata biologica, suflet senzitiv, dar acestea nu sunt decat o cantitate materiala identificata cu trupul omenesc, unde locuieste sufletul, care este a doua cantitate de sine statatoare (Matei 10, 28; Luca 12, 4-6; Marcu 14, 34) . Armonia dintre suflet si Dumnezeu o garanteaza armonia dintre trup si

suflet si, pe temeiul acestei armonii, se desfasoara armonia dintre om si animale, plante si intreaga natura. In conditiile de azi ale pacatului proportia de armonie fiind faramitata, ea se realizeaza partial pe intreaga stare a existentei de la nesimtitoarea piatra si pana la varful scarii Iacov-Dumnezeu " (Facere 28, 10-22; Romani 3, 20-24; Romani 5, 12-21) .

141. In ce consta chipul si asemanarea lui Dumnezeu din om si in ce parte anume sunt asezate ?

Sufletul este chipul lui Dumnezeu in om, intrucat are intreita putere, dar o singura fire. Puterile sufletului omenesc sunt acestea trei : simtire, ratiunea si vointa. Cu simtirea omul se aseamana lui Dumnezeu-Tatal; cu ratiunea se aseamana Fiului, iar cu vointa se aseamana Duhului Sfant. Si precum in Sfanta Treime, macar ca trei sunt fetele, insa nu sunt trei, ci un singur Dumnezeu, asa si sufletul omenesc, macar ca trei sunt puterile lui sufletesti, insa nu sunt trei suflete, ci un suflet. Deosebirea intre chipul si asemanarea lui Dumnezeu din sufletul omenesc, dupa Sfintii Vasile cel Mare (Exaimeron, Cuvantul 10) , Ioan Gura de Aur, Fericitul Ieronim si altii consta in aceasta, ca chipul lui Dumnezeu se primeste de catre suflet in vremea zidirii sale, iar asemanarea lui Dumnezeu din suflet se savarseste la Botez.

Deci, chipul lui Dumnezeu este ratiune, in vointa si simtire, iar asemanarea lui Dumnezeu este in silinta omului spre desavarsire prin lucrarea faptelor bune si impreuna lucrarea harului dumnezeiesc. Despre aceasta iata ce spune Sfantul Vasile cel Mare : " Sa facem om, zice Dumnezeu, dupa chipul si asemanarea Noastra. Pe una, adica chipul, prin zidirea lui Dumnezeu o avem; iar pe alta, asemanarea, prin bunavointa noastra o indreptam " . Iar Sfantul Dimitrie al Rostovului zice : " Mie mi-a lasat Dumnezeu ca sa fiu dupa asemanarea dumnezeiasca. Astfel, dupa chip sunt cuvantator, iar dupa asemanare sunt crestin... Deci sa stim cum ca chipul lui Dumnezeu este si in sufletul omului necredincios, iar asemanarea numai in crestinul cel imbunatatit. Si cand ar gresi de moarte crestinul, atunci numai de asemanarea lui Dumnezeu se lipseste, iar nu si de chip. Si macar si in munca vesnica de s-ar osandi omul, chipul lui Dumnezeu este acelasi intr-insul in veci, iar asemanarea a fi nu poate " (Cuvant al Sfantului Dimitrie al Rostovului, in Hronograf, ed. Manastirea Neamt, 1987) .

142. De ce avortul este considerat ucidere si este combatut cu atata tarie de Sfanta Biserica ?

Prin avort se intelege uciderea pruncilor in pantece prin tot felul de mijloace. Deoarece fatul are suflet viu, creat de Dumnezeu chiar din clipa zamislirii, pentru aceea avortul este combatut de Biserica si de Sfintii Parinti cu atata tarie, pentru ca se ucide viata, se pierde sufletul, atat al celui ucis, cat si al celui care savarseste uciderea si calca porunca lui Dumnezeu, care zice : " Cresteti si va inmultiti " (Facere 1, 28) . Se calca si porunca a V-a din Decalog, care zice : " Sa nu ucizi " (Iesire 20, 13) . Prin avort se ameninta viata de pe pamant, se calca porunca creatiei data de Dumnezeu in rai, se atenteaza la viata celor mai nevinovate fiinte omenesti, care sunt copiii; se destrama familia, se imbolnaveste societatea intrega si se aduc peste cei vinovati cumplite pedepse dumnezeiesti, atat in viata, cat si dupa moarte. Apoi, sufletele copiilor avortati, nefiind botezate, nu pot intra in imparatia lui Dumnezeu, ci asteapta ziua cea infricosatoare a judecatii, cand singuri vor acuza pe parintii care i-au ucis in fata Dreptului Judecator Iisus Hristos.

Iata pentru ce avortul este crima, adica ucidere de om si trebuie combatut cu toata taria de Biserica si de pastorii ei.

143. Ce canon randuiesc Sfintii Parinti pentru femeile care fac avort sau indeamna si ajuta pe altele sa faca acest cumplit pacat ?

Femeile care isi avorteaza copiii, indiferent prin ce mijloace, se numesc ucigase de copii, iar nu mame, si primesc pedepse grele inca din viata aceasta. Iata ce spun si canoanele Sfintilor Parinti in legatura cu pacatul uciderii de prunci : " Despre femeile care pacatuiesc si-si omoara fatul in pantece, fortandu-se sa faca ucideri, sa se opreasca, dupa hotararea data mai inainte, ca sa se impartaseasca la iesirea din viata. Dar procedand cu iubire de oameni, dupa cum am aflat, hotaram ca sa fie oprite vreme de zece ani dupa treptele canonisirilor hotarate " (Ancira, 21) . " Femeile care dau buruieni otravitoare si pierzatoare, precum si cele ce primesc otravurile omoratoare de prunci, sa se

supuna canonului de 20 de ani al ucigasului " (VI Ecumenic, 91; Sfantul Vasile cel Mare, 56) . " Femeia care bea ierburi ca sa-si piarda rodul trupului si sa nu nasca coconi, aceea sa aiba pocanie cinci ani matanii cate trei sute pe zi. Iar de va face si barbatul asa, mai rau este. Nici Biserica sa nu-i primeasca prescura lui, nici prinosul lui de nu se va pocai " (Pravila Bisericeasca, Govora, 20) . " Femeia de va zamisli si va bea ceva ca sa se lepede inceperea dintr-insa sa se pocaiasca opt ani si matanii 367 zilnic; iar de i se va intampla ei a muri sa nu se ingroape in cimitir " (Ibidem, 115; indreptarea Legii cap. 364) . " Femeia care a pierdut pruncul fara voie, un an se canoniseste " (Sfantul Ioan Postnicul, cap. 22) . " Femeia care a nascut pe cale si nu a purtat grija de prunc, sa fie supusa vinovatiei ucigasului " (Sfantul Vasile, 33) .

144. Unde se afla sufletele copiilor avortati si care va fi soarta lor la judecata de apoi ?

Copiii care mor nebotezati, din motive independente de vointa parintilor sau a preotilor, se pot considera partasi la botezul dorintei, ca si dreptii Vechiului Testament, sau prin analogie cu vindecările facute de Iisus Hristos la rugăciunile parintilor sau ale prietenilor. Caci Dumnezeu nu pedepseste pe cel nevinovat, ci dimpotriva, caci El a creat pe om spre fericire. Totusi, parintii copiilor se vor spovedi si li se va randui canon potrivit cu grija sau nepasarea lor. Adica sa boteze sau sa creasca un copil sarac, sa viziteze un loc sfant, sa faca milostenie, sa fara metanii, sa tina post etc. Iata ce spune Sfantul Chiril al Ierusalimului in Cateheza a III-a, cap. 10 : " Daca cineva nu primeste botezul, nu se mantuieste, afara numai de mucenici care primesc imparata si fara de apa (botez) . Mantuitorul, cand a mantuit lumea prin Cruce si cand I s-a impuns coasta, a slobozit sange si apa, ca sa se boteze cu sangele Lui cei care se boteaza in timpul persecutiilor. Mantuitorul numeste mucenicia botez, caci zice : " Puteti sa beti paharul pe care il beau Eu si sa va botezati cu botezul cu care Eu ma botez ? " (Marcu 10, 38) . " Mucenicii si-au facut marturisirea de credinta, facandu-se privesc lumii, ingerilor si oamenilor " (I Corinteni 4, 14) . Sinodul VI Ecumenic in canonul 83, spune : " Cei morti nu pot fi botezati, dupa cum nu pot fi nici impartasiti " . Deci copiii avortati, nascuti fara de vreme, pierduti fara voie, sau care mor indata dupa nastere, fara a primi botezul, nu pot fi botezati nicidecum dupa moarte, pentru ca nu mai sunt vii. Nu pot fi pomeniti nici la biserica, pentru ca nu sunt botezati si nu au nume. Ei nu sunt membrii Bisericii lui Hristos. Pentru cei ucisi de parinti cu voia lor, intreaga raspundere ramane asupra parintilor. In Pravila Bisericeasca a Arhimandritului Nicodim Sachelarie, cap. 178, citim urmatoarele despre acest lucru : " Pentru copiii avortati si care mor nebotezati nu se afla nicaieri invatatura, nici in Sfanta Scriptura, nici la Sfintii Parinti, fiindca viata oamenilor, atat a celor maturi, cat si a celor necrestini, este in mana Facatorului lor, care nu poate fi obligat sa descopere toata iconomia providentei Sale muritorilor, nici sa cunoasca ceea ce nu le este de folos. Chemarea glasului Sau rasuna mereu in lume si cei ce aud au datoria sa raspunda, numai in masura de ei inteleasa si pentru ei data. De buna seama ca Dumnezeu nu pedepseste pe cei ce nu cunosc legile si mai ales pe copiii nebotezati. Ba, dimpotriva. El a creat pe om spre fericire si, deci, copiii care n-au putut folosi libera lor vointa si putere in virtutea scopului pentru care omul a fost creat, El ii fericeste pentru existenta lor, asa cum si ei Il lauda pentru aceeasi existenta nevinovatasi frumoasa creatiune naturala. Astfel, ei sunt randuiti la fericirea naturala a existentei, dar nu la cea a rasplatirii dupa merite, intrucat nu au fapte virtuozose " .

" Fericirea naturala o da Dumnezeu direct si necesar, fara a mai fi nevoie de efortul omului, nici nu mai este nevoie de a se vorbi de ea intre oameni. Ci, revelata divina ne arata numai pe acea fericire la care si omul contribuie " (II Corinteni 12, 4; Apocalipsa 21, 22) . Pravila lui Matei Basarab, in capitolul 153, spune despre copiii nebotezati : " Iar cati coconi ai crestinilor mor nebotezati, asijderea si ai paganilor, aceia nu merg nici in imparatia cerurilor, nici in munca, ci numai la un loc luminos. Iar cand se boteaza se deschid cerurile pe care le incuiase Adam pentru neascultare si au fost tot inchise pana cand a venit Domnul nostru Iisus Hristos si a dat darul Sfantului Botez in lume " (Ibidem, 154) .

145. Cum se poate combate acest cumplit pacat al uciderii de fii, care bantuie astazi in toata lumea ?

Cred ca aceasta datorie de a invata pe oameni sa nu-si ucidă copiii este mai mult a preotilor si a pastorilor de suflete. Ei trebuie sa arate credinciosilor, cu dovezi din Sfanta Scriptura, din invataturile Sfintilor Parinti si din dumnezeiestile Canoane, cat de greu este pacatul uciderii si cat de mare pedeapsa primeste ucigasul de la Dumnezeu.

Adam si Eva, dupa ce au fost scosi din raiul pamantesc pentru pacatul neascultarii de Dumnezeu, s-au insotit si nascand Eva pe primul copil, anume Cain, a zis Adam : " Am dobandit om prin ajutorul lui Dumnezeu " (Facere 4, 1) . Deci, nasterea de prunci, de orice sex, se face " prin ajutorul lui Dumnezeu " , fie ca este bun crestin, fie ca este pagan, si fiecare nou nascut are in sine, afara de trupul pamantesc si scanteia dumnezeirii, adica sufletul nemuritor. Caci spune Sfanta Scriptura " Domnul Dumnezeu a facut pe om din tarana pamantului si a suflat in fata lui suflare de viata si s-a facut omul suflet viu " (Facere 2, 7) . Suflet viu, adica nemuritor. Astfel, la zamislirea fiecarui prunc in pantecele maicii sale, Dumnezeu pune inca de la inceput suflet nemuritor in fiecare om. De aceea si proorocul David, insuflat de Duhul Sfant, zice : " Ca Tu ai zidit rarunchii mei, sprijinitu-m-ai din pantecele maicii mele... Minunate-s lucrurile Tale, Doamne si sufletul meu le cunoaste foarte... " (Psalm 138, 13-16) . Sufletul pruncului se zamisleste in pantecele maicii sale numai prin lucrarea Domnului si chiar si zilele lui ii sunt socotite de Dumnezeu cat sa traiasca pe pamant, inca inainte de a se zamisli.

Deci, sa inteleaga femeile care isiucid copiii ca sunt ucigase ale zidirii lui Dumnezeu si vinovate de gheena focului. Caci daca numai a uri pe cineva se socoteste ucidere de oameni, dupa cuvantul lui Hristos care zice : " cel ce uraste pe fratele sau, ucigas de oameni este " (I Ioan 3, 15) - si " orice ucigas de oameni nu are viata vesnica " - oare ce urgie a lui Dumnezeu va ajunge pe acea mama care-si ucide propriul sau copil, chiar de ar fi zamislit prin puterea lui Dumnezeu, numai de o clipa ? Deci, sa stie orice femeie care si-a ucis copiii, ori in ce chip, ca nu va scapa de pedeapsa lui Dumnezeu. Sa nu spuna ca era zamislit numai de o zi sau de un ceas, ca Dumnezeu nu cauta la timp ci la intentia gandului. Daca cineva ar semana in tarina sa grau, porumb sau altceva si altul venind i-ar distruge semanatura sa, apoi nu l-ar da in judecata si nu i-ar cere despagubire ? Dar Dumnezeu va lasa nepedepsiti pe cei ce distrug samanta si tarina unde se zamislesc prunci ? Sa-si aduca aminte femeile cele ucigase de copii, de Cain care a facut o singura ucidere si s-a pedepsit inca din viata cu sapte feluri de pedepse. Intai a fost blestemat de Dumnezeu pe pamant. A doua pedeapsa sa lucreze pamantul. A treia ca nu-i dadea lui pamantul taria si roadele sale. A patra pedeapsa i-a fost suspinarea. A cincea, tremurarea. A sasea, sa fie el departat de la fata lui Dumnezeu. A saptea pedeapsa a lui Cain, era semnul ce i l-a pus Dumnezeu ca sa nu-l ucidă nimeni din cei ce il vor afla pe el (Facere 4, 9-14) .

Deci, cum vor scapa de pedepsele vremelnice si vesnice acele mame care-si ucid copiii lor ? Care dintre fiarele pamantului si-au ucis candva puii lor ? Si cum se va arata femeia ucigasa de prunci inaintea lui Dumnezeu, fiind mai rea decat toate fiarele pamantului ? Aceleasi pedepse vor primi si acei sotii care se pazesc prin diferite mijloace de a nu naste copii, deoarece intentia lor este aceeaasi, de a omori pruncii si de a opri zamislirea zidirii lui Dumnezeu.

146. Sfanta Biserica ar putea accepta o reglementare a nasterilor din motive sociale ca : foamete, boli, lipsa etc. ?

Biserica lui Hristos nu poate niciodata aproba uciderea de prunci (avortul, paza etc.) , pentru orice motive. Mantuitorul ne-a spus ca sufletul omului este mai scump decat orice pe lume (Matei 16, 26; Marcu 8, 36-37) . Apoi, cum sa aprobe Biserica in vreun fel pierzarea sufletelor omenesti ? Cine ar putea rascumpara atatea suflete care se pierd prin ucidere, necrestinat si neluminati prin Sfantul Botez, singurul care poate ierta pacatul stramosesc si cele personale ? Cum ar aproba vreo Biserica crestină sa se omoare sufletele copiilor, mai ales neavand Sfantul Botez ? Caci stim ca tot omul " este zamislit in pacate " si numai prin Botez se uneste cu Hristos si devine fiu al Bisericii (Psalm 50, 5; 57, 3; Iov 15, 14; 25, 4; Isaia 4, 8; Ioan 3, 6) . Deci, cine va avea indrazneala din cei ce conduc Biserica lui Hristos, sa aprobe oarecare pogoramant femeilor crestine pentru uciderea copiilor ? Cine ar ingadui aceasta faradelege, sa aprobe uciderea pruncilor, fiind sub pacatul stramosesc si fara lumina Sfantului Botez ? Eu cred ca aceasta faradelege nu va aproba-o Biserica lui Hristos niciodata, aducandu-si aminte de cuvintele Domnului care zice : " Ce va da omul in schimb pentru sufletul sau " (Matei 16, 26) .

Dumnezeu este Total sufletelor noastre (Numeri 27, 16; Evrei 12, 9; Matei 6, 9) . Apoi, cine va indrazni sa dea voie a se pierde un suflet care este creat de Total nostru cel din ceruri ? El a creat sufletul nostru si l-a inzestrat cu nemurire. Deci, cum ar fi posibil sa aprobe Biserica lui Dumnezeu sa se omoare sufletele cele inzestrate cu

nemurire de Creatorul lor neavând dumnezeiescul Botez, care este semnul curăţirii pacatelor şi al renasterii prin apă şi Duh ? (Ioan 3, 3-5; Romani 6, 3; Efeseni 5, 26; Tit 3, 5) . Sau care din fetele bisericeşti va îndrăzni să aprobe în vreun fel uciderea pruncilor din motive sociale ? Oare nu ne spune noua Mantuitorul : " Nu vă îngrijiti pentru viaţa voastră ce veţi manca, nici pentru trupul vostru cu ce veţi îmbrăca. Au nu este viaţa mai mare decât hrana şi trupul decât îmbrăcăminte ? Priviţi la pasarile cerului, ca nu seamănă, nici nu secăra, nici nu adună în hambare şi Tatal vostru cerească hrană pe ele. Oare nu sunteţi voi mai de pret decât ele ? Si cine din voi grijindu-se poate să adauge staturii sale un cot ? Luaţi seama la crinii câmpului cum cresc; nu se ostenesc, nici nu torc; şi vă spun vouă ca nici Solomon în toată mărirea lui nu s-a îmbrăcat ca unul din acestia. Iar dacă pe iarba câmpului, care astăzi este şi mâine se aruncă în cuptor, Dumnezeu aşa o îmbrăca, oare nu cu mult mai mult pe voi, puţin credincioşilor ? Deci nu purtaţi de grijă zicând : ce vom manca, ce vom bea sau cu ce ne vom îmbrăca ? " (Matei 6, 25-31) ca toate acestea păgânii le caută. Iar dacă şi de boli se tem femeile care nasc, spre a nu se îmbolnăvi, atunci să ducă viaţa de înfrânare, de curăţie şi de post, căci după mărturia Sfantului Vasile cel Mare, cele mai multe boli vin asupra omului din cauza neînfrânării şi a necumpătării de la cele vătămătoare. Auzi ce zice el : " Nu pricinui trupului boala şi slăbiciune, ca nu-mi spui mie pricinile, ci Celui ce le ştie. Spune-mi, a postii nu poţi ? Dar, a te satura în toată viaţa şi a-ţi sfărâma trupul cu greutatea bucatelor, poţi ? Au nu ştii că postul este maica sănătăţii ? " (Exaimeron, Cuvântul I) . Si iarăşi, adăuga Sfantul Vasile : " N-a fost în rai vin, nici junghieri de dobitoace " . După potop însă a zis Dumnezeu omului : " mâncaţi toate ce pe niste verdeturi de iarba " (Facere 9, 3) .

Apoi, arătând vechimea postului, zice Sfantul Vasile : " Vino, călătoreşte prin istorie şi cercă începutul postului, ca este de o vârstă cu omenirea. Tot lucrul care întrece cu vechimea este vrednic de cinstit. Cucerniceşte-te dar, omule, de caruntetele postului, ca postul în rai s-a legiuir " . Cea dintâi poruncă pe care a luat-o Adam a fost aceea, ca " din pomul cunostinţei binelui şi raului să nu mâncaţi " (Facerea 2, 17) . Si iarăşi zice : " Fiindcă nu am postit, am căzut din rai " . Să postim dar, ca la el să ne întoarcem. Si iarăşi : " Carora le-au căzut oasele în pustie ? Au nu acelor ce cautau mâncare de carne ? " Si în alt loc zice : " Bucatele cele grase şi bucatele cele multe, neputând a le mistui stomacul, multe boli au adus în lume; iar postului şi înfrânării pururea îi urmează sănătatea " . Si iarăşi : " Evreii, până când se îndestulau cu mănă şi cu apă cea din piatră, pe egipteni îi biruiau, prin mare călăroreau şi nu era întru semintele lor bolnav " (Iesire 16, 3; Psalm 104, 36) . Iar după ce şi-au adus aminte de căldările cele cu carne şi s-au întors cu poftă la Egipt au căzut din pământul făgăduinţei (Exaimeron, Cuvântul 1, Despre Post) .

Am adus aici puţine mărturii pentru cei ce pricinuiesc motive de boli şi pentru aceasta li se pare că avea dreptul să îngăduiască cui să piardă şi să omoare pruncii, punând pricina de boală. Boala, însă, o trimite Dumnezeu ca pedeapsă pentru păcate (Numeri 11, 33; Levitic 26, 16; Deuteronom 28, 15; 22, 59; II Regi 7, 14; Iov 33, 19-23; Psalm 105, 17-18; I Corinteni 11, 30 etc.) .

Deci, dacă vreo femeie este bolnavă, nu la ucidere de prunci să-şi gasească scapare de pedeapsă lui Dumnezeu. Ci, să se roage lui Dumnezeu cu umilinta, cu post şi cu durere în inimă, căci la El este puterea şi îndurarea de vindecare a celor bolnavi. Postul, rugăciunea şi înfrânarea într-o curăţenie a celor căsătoriti şi bolnavi, acestea sunt leacul lor, iar nu uciderea de prunci nevinovaţi.

147. Care sunt urmarile cele mai mari ale avortului asupra trupului si sufletului ?

Femeile care fac avort se îmbolnăvesc deseori de boli grele, nevindecabile, îmbătrânesc înainte de vreme, suferă mai ales de nervi, nasc copii bolnavi şi infirmi, nu se înţeleg cu bărbaţii lor, au muştrare de conştiinţă până la moarte, sau cel puţin timp de zece ani, dacă se pocăiesc şi primesc canonul rânduit de duhovnicii lor. Iar dacă nu, le aşteaptă canonul cel vesnic în muncile iadului, de care să ne ferească pe toţi Bunul nostru Mantuitor.

148. Ce trebuie sa faca o mama insarcinata daca sotul o sileste la avort ? Dar daca este greu bolnava si are multi copii ?

Sfantul Apostol Pavel zice asa : " Femei, supuneti-va barbatilor vostri, precum se cuvine, intru Domnul " (Coloseni 3, 18) . Aici trebuie sa intelegem ca nu intru toate se cuvine femeii sa se supuna barbatului, ci numai la cele ce se cuvin in Domnul. Poate barbatul sa o indemne si la lucruri de faradelege, la furat, la betie, la ura, la cearta, la desfranare, la ucidere, la secte, la necredinta etc. La acestea nu se cuvine a se supune barbatului, macar si moarte de ar rabda de la el. Ca nu se cade a iubi si asculta pe barbat mai mult decat legea lui Dumnezeu.

Iata ce zice Sfantul Nicodim Aghioritul la cuvintele de mai sus ale marelui Apostol Pavel : " O, cititorule, cum a zis Pavel sa se supuna femeile barbatilor lor ? Cum se cuvine, intru Domnul ! " Adica, la cele ce se cuvine si sunt legiuite si la cele dupa Dumnezeu. Caci de ar cere barbatii sa-i asculte femeile lor la cele necuvioase si nelegiuite, la lucruri afara de fire si la necredinta sau la calcarea poruncilor lui Dumnezeu, intru acestea zic, nicidecum sa nu se supuna femeile si sa faca voia lor cea rea. Pentru ca atunci, impreuna cu barbatii lor, " se vor osandi in munca iadului " (Subinsemnare la Talcuirea Epistolei catre Coloseni de Fericitul Teofilact al Bulgariei, Bucuresti 1904) .

Deci ramane clar ca femeia nu trebuie in nici un caz sa se supuna barbatului ei, cand acela o indeamna, sau o sileste la avort, adica ucidere de prunci. Iar daca femeia este bolnava si din acest motiv vrea sa-si piarda copiii, niciodata o pricina ca aceasta nu o va scapa pe ea de osanda cea vesnica, de-si va ucide pruncii ei.a, femeia crestina si credincioasa, mai inainte de nastere este datoare sa se spovedeasca la duhovnicul ei, sa se impartaseasca cu Trupul si Sangele lui Hristos, chiar daca are vreun canon de facut si, astfel, sa se pregateasca de moarte. Tocmai de aceea Sfanta Biserica da voie femeilor inainte de nastere sa se impartaseasca, chiar de ar fi oprite pe multi ani, caci Biserica lui Hristos are in vedere durerile nasterii si primejdia mortii pentru mamele care nasc.

O adevarata mama crestina trebuie sa fie gata intotdeauna de jertfa totala la nastere, adica de moarte. Prin durerile nasterii, femeia castiga mantuirea sufletului ei, dupa cuvantul Sfantului Pavel, care zice : " Dar se va mantui (femeia) prin nastere de fii, daca staruie cu deplina intelepciune, in credinta, in iubire si in sfintenie " (I Timotei 2, 15) . Durerile nasterii s-au dat de Dumnezeu femeii, ca un canon pentru greseala ei cea dintai, dupa cuvantul Domnului care zice : " Inmultind voi inmulti necazurile tale si suspinul tau, in dureri vei naste fii si spre barbatul tau va fi intoarcerea ta si el te va stapani " (Facere 3, 16) .

Asadar, sa inteleaga femeile cele intelepte si credincioase si sa primeasca canonul cel dat lor de prea Bunul Dumnezeu cu toata bucuria si multumirea, ca este spre iertarea pacatelor si mantuirea sufletelor lor. Iar daca vreuna din ele va muri in chinurile nasterii, pe altarul jertfei si va avea dreapta credinta, aceea se va mantui, cum spune Sfantul Pavel, si cu mucenicii se va socoti. Caci Biserica lui Hristos nu accepta nici un motiv pentru uciderea de copii, adica avort, boala, saracie, primejdie, copii multi, barbati rai etc. Toti crestinii sunt datorati sa se jertfeasca pana la moarte, acolo unde i-a randuit Dumnezeu sa traiasca.

149. Ce ne spuneti despre infranare, in general ?

Infranarea statornica este temelia moralei crestine; dar nu orice infranare, ci numai aceea inchinata Domnului si implinita cu intelepciune, dupa dreptatea legii lui Dumnezeu. Toata faptura este buna si vrednica sa fie folosita de om. Dar nu toti oamenii sunt facuti pentru toate lucrurile din lume. " Toate imi sunt slobode, dar nu toate imi sunt de folos " (I Corinteni 10, 23) . De aceea, crestinelul care se foloseste de lumea aceasta trebuie sa fie ca si cum nu s-ar folosi de ea, " Ca chipul lumii acesteia trece " (I Corinteni 7, 31; I Timotei 4, 4; Tit 1, 15) . Indeosebi clericii, ca si apostolii de odinioara, trebuie sa fie tuturor pilda de infranare (VI Ecumenic 12,13,18, 30) , spre slava lui Dumnezeu, spre folosul aproapelui si spre mantuirea lor (Fapte 20, 34-35; I Corinteni 9, 12 si 27; Tit 1, 7; 2, 6; I Petru 1, 6 si 13) .

Batrani si bolnavii care si-au istovit trupul cu infranarea in tinerele, pot sa-si usureze intretinerea cu hrana mai buna, fiindca infranarea recomandata de Biserica nu omoara oameni, ci pacate. Deci, acolo unde pacatul a slabit si infranarea se indulbeste, ca hrana buna se socoteste ca doctorie folosita in numele Domnului (Romani 16, 3-6) . Cei scrupulosi si neinteleghatori in iconomia infranarii, trebuie sa se supuna sfaturilor duhovnicilor. Cei hraniti cu

duhul slavei desarte care nu asculta si astfel se istovesc cu postul spre a lor paguba trupeasca si sufleteasca trebuie sa stie ca singuri se omoara pe ei insisi si vor da seama inaintea Domnului ca nu au mers pe calea cea imparateasca a Sfintei Biserici, fiind neascultatori (Tit 1, 16; Romani 14, 14) . Infranarea trebuie respectata, atat de clerici si monahi, cat si de mireni, respectandu-se invataturile Sfintilor Parinti, traditia Bisericii si sfaturile duhovnicului.

150. Care este randaiala de infranare (curatie) si traire conjugala a sotilor ?

Biserica nu a fixat sotilor un program de convietuire, caci nu poate intra in amanuntele zilnice. Ci a lasat totul la stiinta lor si la posibilitatea de a se iconomisi unul pe altul, potrivit cu natura, cu mijloacele si cu idealul fiecaruia. In general, sotii au datoria de a se ajuta unul pe altul, atat la bine cat si la necaz, si mai ales la boala si in greutatile vietii in general. Credinciosia unuia fata de altul trebuie sa fie sfanta; copiii sa fie bine crescuti, gospodaria bine chibzuita si demnitatea morala si sociala cu grija pastrata, cum zice si Sfantul Apostol Pavel : " Casatoria sa fie cinstita intru toate si patul nespurcat; iar pe desfranati si pe preadesfranati ii va judeca Dumnezeu " (Evrei 1, 4) . Un Parinte bisericesc zice : " Cei ce sunt legati prin casatorie trebuie sa-si fie lor judecatori, fiindca au auzit pe Pavel care scrie ca este lucru cuviincios a se departa unul de altul pentru un timp, prin consimtament, pentru ca sa traiasca in rugaciune si apoi iar sa se apropie " (I Corinteni 7, 4; Sfantul Dionisie 3) .

Celor casatoriti legal le zice acelasi Sfant Apostol : " Sa nu va lipsiti unul de altul decat numai prin intelegere, pe un anumit timp, ca sa va indeletniciti cu rugaciunea si apoi iar sa va impreunati ca sa nu va ispiteasca pe voi satana pentru neinfranarea voastra. Si aceasta o zic dupa sfat, iar nu din porunca " (I Corinteni 7, 5-6) .

" Insa este de trebuinta a se feri de impreunane sambata si Duminica, pentru ca in aceste zile se aduce Domnului jertfa cea duhovniceasca " (Timotei, canonul 13) . " Nu s-a oprit barbatul si femeia de la impreunare trupeasca, decat numai cand vor a se pregati pentru rugaciune si Sfanta Impartasanie " (Pravila Mare, 170) . Sfantul Simeon al Tesalonicului invata pe cei casatoriti : " Trebuie sa stim ca cei ce se insotesc prin nunta s-au legat de Dumnezeu si sunt curati cu chemarea Celui curat. Deci, trebuie sa pazeasca unul fata de altul nunta neintinata si sa vietuiasca in pace si evlavie. Cei ce s-au unit de la Dumnezeu cu cinste, curatie si dragoste, sa pazeasca insotirea intr-un cuget, cu pace, ca un mare dar, pentru ca vor raspunde inaintea Domnului, alaturi de celelalte indatoriri dumnezeiesti, ingrijindu-se nu numai de trup, ci si de sufletul lor. Caci numai asa Dumnezeu va fi cu ei. Sa-si creasca copiii cu frica de Dumnezeu (Efeseni 6, 4) , sa faca milostenie si sa se mantuiasca " (Sf. Simeon Tesalonicianul, op. cit., cap. 262) .

Pravila Marie a lui Matei Basarab, cap. 170, spune urmatoarele despre curatenia trupeasca a celor doi soti : " Barbatul si femeia sa nu se afle in pofta trupului, nici sambata, nici Duminica, ca in aceste zile mai mult se face dumnezeiasca Liturghie. Insa sambata pentru sufletele celor morti, iar Duminica pentru Invierea Mantuitorului nostru Iisus Hristos. Insa aceasta sa fie cu intelegerea amandurora, adica sa fie cu voia barbatului si a femeii " . Iar in Molitfelnicul mare, numit Trebnic, pagina 519, spune despre infranarea trupeasca a sotilor : " In cele patru posturi, precum si miercurea si vinerea este bine ca sotii sa se infraneze de la impreunarea trupeasca, ca semn ca iubim pe Dumnezeu " .

Asadar, zilele de infranare trupeasca a sotilor sunt cele patru posturi, miercurea, vinerea, sambata, duminica si toate zilele de post si sarbatorile de peste an. Sotii trebuie sa aiba doua zile de curatenie inainte de a merge sarbatoarea la biserica, iar cand vor sa se impartaseasca, in afara de cele patru posturi, sa tina cel putin o saptamana de curatenie, inainte de a primi Prea Curatele Taine si trei zile dupa Sfanta Impartasanie.

151. Cum trebuie combatut pacatul cel urat al desfranarii din randul credinciosilor nostri ?

Pentru combaterea desfraului, de orice fel ar fi el, care stapaneste atat de mult lumea de astazi, preotii, pastorii de suflete si Biserica in general trebuie sa faca permanent efort de a ingradi, micsora si starpi acest prea urat si blestemat pacat care macina sanatatea trupului, dezbină familia, imbolnaveste copiii, sminteste pe cei din jur, manie atat de mult pe Dumnezeu, desparte pe crestini de Prea Curatele Taine si arunca cele mai multe suflete ale credinciosilor in focul gheenei.

Preotii sa spuna adesea in predicile lor si in scaunul de spovedanie, celor vinovati, cat de cumplit a pedepsit Dumnezeu pe desfranati si preadesfranati (adulteri) , pe sodomiteni, pe gomoreni si pe cei ce urmeaza pacatul lui Onan. Sa le aminteasca credinciosilor ca insusi Dumnezeu a oprit preacurvia in cele zece porunci, zicand : " Sa nu preacurvesti " (Deuteronom 20, 14) . Si iarasi zice : " Cu femeia aproapei tau sa nu te culci, ca sa-ti versi samanta si ca sa te spurci cu ea " (Levitic 18, 20) . Iar despre pacatul cel prea urat al sodomitor, spune Dumnezeu : " Cu nici un dobitoc sa nu te culci, ca sa-ti versi samanta si sa te spurci cu el; nici femeia sa nu stea la dobitoc, ca sa se intineze cu el; aceasta-i uraciune. Sa nu te culci cu barbat, ca cu femeie, ca aceasta spurcaciune este... Sa nu va intinati cu nimic din acestea, ca cu toate acestea s-au intinat paganii, pe care Eu ii izgonesc dinaintea fetei voastre. Ca s-au intinat si am privit la nelegiuirile lor si a lepadat pamantul pe cei ce traiau pe el. Iar voi sa paziti poruncile Mele si toate legile Mele si sa nu faceti toate ticalosiile acestea... Ca nu cumva sa va lepede si pe voi pamantul, cand il veti intina, cum a aruncat el de la sine pe popoarele care au fost inainte de voi. Ca tot cel ce va face ticalosiile acestea, sufletul care va face acestea se va starpi din poporul sau... " (Levitic 18, 22-30) .

Sa le aduca aminte preotul celor vinovati si cuvintele Sfantului Apostol Pavel, care zice : " Pe desfranati si pe preadesfranati (adulteri) ii va judeca Dumnezeu " (Coloseni 3, 5-6) . Si iarasi : " Nu va inselati, nici curvarii, nici slujitorii de idoli, nici preacurvarii, nici malachienii, nici sodomitii, nici furii, nici lacomii, nici betivii, nici batjocoratorii, nici rapitorii nu vor mosteni imparatia lui Dumnezeu " (I Corinteni 6, 9-10) . " Fugiti de curvie, ca tot pacatul pe care il face omul, afara de trup este, iar cel ce curveste in trupul sau pacatuieste. Au nu stiti ca trupul vostru este lacas al Duhului Sfant care locuieste in voi ?... " (Ibidem 6, 18-19) . Pe langa acestea sa le aminteasca preotul si invataturile Sfintilor Parinti, precum si asprimea Sfintelor Canoane care pedepsesc asa de aspru pe vinovati si-i opresc vreme indelungata de la Sfanta Impartasanie.

Astfel, Sfantul Grigore de Nyssa opreste pe cel desfranat 9 ani de la Sfanta Impartasanie (canonul 4) , iar Sfantul Vasile cel Mare, 7 ani (canonul 59) . Pe preacurvar (adulter) il opreste Sfantul Grigore de Nyssa 18 ani de la cele sfinte, iar Sfantul Vasile 15 ani. Toate acestea de le va arata preotul credinciosilor sai, atat in viata aceasta, cat si in viata vesnica, cred ca pe multi ii va izbavi de o patima infricosatoare ca aceasta.

152. Cum trebuie combatuta patima betiei din randul credinciosilor si care sunt urmarile cele mai grave ale acestui pacat ?

Cred ca cele mai bune masuri de combatere a betiei din sanul credinciosilor, ar fi sa li se arate ce ne invata Dumnezeu in Sfanta Scriptura despre pacatul betiei si urmarile ei. Sa li se spuna ce ne invata Sfintii Parinti si dumnezeiestile Canoane despre aceasta dobitoceasca patima si care sunt pedepsele cele vremelnice si vesnice care asteapta pe cei betivi. De exemplu, sa li se spuna cuvantul Sfantului Pavel, ca " betivii nu vor mosteni imparatia lui Dumnezeu " (I Corinteni 6, 10; Galateni 5, 21) . Sa li se arate ca atat Legea Veche opreste pe om de la betie (Levitic 10, 9) , cat si cea Noua (I Timotei 5, 3-8; Tit 1, 7) . Sa le spuna ca betia este oprita (Luca 21, 34; Romani 13, 13; Efeseni 5, 5, 18; I Tesaloniceni 5, 4) ; ca betia este pacat de moarte sufleteasca pentru orice om, ca il duce la desfranare, la distrugerea familiei, la sminteala publica, la tot felul de boli, la saracie, la ucidere si la osanda vesnica.

Betia este mama desfranarii, din care se nasc toate urgiile, cum spune Sfantul Apostol Pavel : " Nu va imbatati de vin, intru care este desfranarea... " (Efeseni 5, 18) . Betia duce pe om la cearta (Pilde 20, 1; 23, 29-30) si la saracie (Pilde 21, 17; 23, 31) . Betia duce pe om la stricaciune (Pilde 23, 31-33) ; la nedreptate (Pilde 31, 5; Rom.13, 13) si la cruzime (Isaia 28, 7; Osea 4, 11) . Betia este cu atat mai mult oprita slujitorilor lui Dumnezeu, adica clericilor (I Timotei 3, 2-3; Tit 1, 7) . De aceea, mare pedeapsa asteapta pe cei betivi care nu se pocaiesc (Isaia 5, 12, 22; 28, 1-3; Deuteronom 21, 20; Ioil 1, 5; Naum 1, 10; Matei 24, 49-51; Luca 12, 45-46) .

Iata ce pedepse grele hotarasc si Sfintele Canoane : " Episcopul, preotul sau diaconul, obisnuindu-se cu table si cu betia, ori sa inceteze, ori sa se cateriseasca " (Apostolic 42) . " Ipodiaconul, citetul sau cantaretul, asemenea facand, ori sa inceteze, ori sa se afuriseasca; asemenea si mireanul " (Apostolic 43) . Iar Pravila Mica de la Govora, zice : " Preotul care va bea in carciuna, sau va juca, sau va canta mireneste, sa se izgoneasca din preotie " (cap. 35) .

In alt loc zice : " Clericilor nu li se cuvine a manca in carciuni si a bea, afara numai daca sunt impinsi de nevoia strainatatii " (Cartagina, 40) . Despre femeia betiva zice Pravila Mica : " Femeia betiva sa nu se impartaseasca, pana nu se va lasa sa nu mai bea " (cap. 88) . " Omul mirean de se va imbata si va varsa sa se pocaiasca 60 de zile; iar de va fi fost impartasit cu Sfintele Taine si dupa aceea va varsa, sa nu se pricestuiasca cu Sfintele Taine nici in Postul Mare si nici la Sfantul Petru si peste toate sfintele posturi sa se pocaiasca. Iar de ar fi facut aceasta intru acele (patru) sfinte posturi, sa nu se mai pricestuiasca (impartaseasca) peste tot anul, pana la 200 de zile si metanii cate 12 pe zi " (cap. 88) . Aceeasi pravila mai adauga : " Cade-se preotului sa sada la masa cu frica lui Dumnezeu, sa manance si sa bea cate putin si sa se socoteasca a fi sluga. Caci Scriptura graieste : Preotul care se imbata, cum va judeca drept acest pacat la altii ? Nu zic Scripturile sa nu bei vin, ci sa bei dar sa nu te imbeci; caci tot betivul saraceste si isi pierde mintea, si mult rau face, si pe sine se sugruma, si sufletul sau il da diavolului " (cap. 140) .

Pentru a combate mai cu tarie patima betiei, cred ca preotul trebuie sa fie cu totul nebetiv si tuturor pilda de urmat. Apoi sa se roage pentru cei patimasi ca Dumnezeu sa-i intoarca mai curand la pocainta. Apoi sa cunoasca bine invataturile Sfintei Scripturi, ale Sfintilor Parinti si hotararile Sfintelor Canoane si sa-i invete cu timp si fara timp pe credinciosi a se infrana si pazi de aceasta blestemata patima, care, cum spune Sfantul Vasile cel Mare, " face pe om mai rau decat toate dobitoacele si fiarele " .

Parintele Cleopa

“Si întru Duhul Sfînt, Domnul de viata Facatorul...” - Din O talcuire a Crezului

“Si întru Duhul Sfînt, Domnul de viata Facatorul, Care de la Tatal purcede; Cel ce împreuna cu Tatal si cu Fiul este închinat si slăvit, Care a graiit prin proroci”

Cînd un calator vede o lumina în noapte, el se bucura. Si își îndreapta pasii catre lumina, fara a se întreba ce fel de foc este acela ce arde în departare. Cu cît se apropie, cu atît el începe sa-si puna aceasta întrebare. Credinta crestina i-a apropiat pe oameni de lumina vesnica a îndumnezeirii. Din aceasta cauza crestinii își pun atîtea întrebări în legatura cu aceasta misterioasa si fascinanta lumina - pentru ca ei s-au apropiat foarte mult de ea. Cei ce sunt mai departe de aceasta lumina își pun mai putine întrebări despre ea. Semitii se mira cum iafetiti pot crede în trei dumnezei. (**Conform traditiei popoarelor semite din Asia Mijlocie, evreii si arabii sunt descendenti ai fiului lui Noe, Sem, pe cînd iafetii (indo-europenii) sunt descendenti ai fiului mai mic al lui Noe, Iafet. De aici episcopul Nicolae mentioneaza în mod retoric acuzatia adusa crestinilor, care cred în Sfînta Treime, de catre iudei si musulmani (n.trad.)*) Cine crede în trei dumnezei ? Este oare posibil ca popoarele crestine care au curatat atîtea continente si insule de politeism sa creada în trei dumnezei ?

Spuneti-le ca voi nu credeti în trei dumnezei, ci în unul, Dumnezeu Cel Unic, Viu si Adevarat, dar ca Mesia al vostru a adus atît de aproape lumina eterna, încît voi distineti trei flacări. Trei flacări eterne - un singur foc. Trei maiestati - un singur împarat. Trei miracole -un singur mister. Trei ipostasuri - o singura Fiinta. Trei persoane - un singur Dumnezeu. Marele nume: Sfînta Treime. Sfînta Treime în Unul. Tatal, Fiul si Duhul Sfînt, întotdeauna si pentru totdeauna un singur Dumnezeu.

Hristos Domnul - Lumina Cea Adevărată – Iunie 2013

<http://biserica-soborul maicii domnului crestin ortodox.ro>

Revistă Ortodoxă Editată de Parohia „Soborul Maicii Domnului si Sfantul Nicodim de la Tismana”

STR. VASILE GOLDIS NR.1

La picioarele acestui mister datator de viata, serafimi si heruvimi își acopera fetele sfinte, cu teama sacra, cu avînt divin, într-o vesnica betie de dulceata inefabila. Si nenumaratele cete îngeresti adunate în ceruri intoneaza imnuri, cu un tremur usor slavind maretia Dumnezeului Unic, Dumnezeului Viu: „Sfînt, Sfînt, Sfînt este Domnul Savaot!”. Pîna si maretul soare de pe bolta cereasca reprezinta o trinitate în unitate: o masa de foc, lumina si caldura - toate aceste trei elemente nedespartite între ele formeaza un singur soare. Fiecare atom de pe pamînt reprezinta si el o tri-unime. Pîna si sufletul omului - icoana Dumnezeului treimic - este compus din trei puteri de baza invizibile: afectul, intelectul si vointa. Si toate acestea nu împart sufletul în trei suflete. Sufletul este unul si ramîne unul; puterile sale sunt trei si ramîn trei, în unitate.

Dar lumea nu a cunoscut dumnezeirea si Sfînta Treime prin aceste ilustrari, umbre si simboluri ale naturii. Ea a ajuns la aceasta cunoastere prin revelare cereasca. Domnul Iisus Hristos a afirmat aceasta. Prin El, neamul omenesc a ajuns sa stie despre paternitatea Tatalui, filiatia Fiului si purcederea Sfîntului Duh. El ne-a adus pe noi, calatori în noapte, mai aproape de eterna lumina. Si noi am început sa vedem si sa distingem trei în unul: trei miracole într-o taina, trei ipostasuri într-o dumnezeire.

Tot de la Hristos am primit si credinta noastra în Sfîntul Duh al lui Dumnezeu, Datatorul de viata, care de la Tatal purcede. Exista multe duhuri rele si înșelatoare ale întinericului, divizate si slabe, dar exista un singur Duh Sfînt. Popoarele si oamenii ce credeau odata în multi dumnezei, credeau de fapt în aceste duhuri rele si înșelatoare. Doar adevaratii monoteisti care cred într-un singur Dumnezeu pot crede într-un Duh Sfînt.

Duhul Sfînt este numit datator de viata, pentru ca El da viata, înapoiaza viata, aduce la viata si înviaza. Cînd Dumnezeu a creat lumea, „*Duhul lui Dumnezeu se purta pe deasupra apelor*” (Fac. 1, 2). Cînd Dumnezeu a creat omul, El l-a creat din „*tarîna si pamînt, ... Si a suflat în fata lui suflare de viata si s-a facut omul fiinta vie*” (Fac. 2, 7). Apostolul lui Hristos scrie crestinilor: „*Duhul lui Dumnezeu locuieste în voi*” (Rom. 8, 9). Dar pentru a nu confunda sufletul omului cu Duhul lui Dumnezeu, Apostolul precizeaza diferenta: „*Duhul (lui Dumnezeu) Insusi marturiseste împreuna cu duhul vostru ca suntem fii ai lui Dumnezeu*” (Rom. 8,16). Si aceasta este fericirea voastra, purtatorilor de Duh. La ce ar servi marturia omeneasca, precum ca sunteti fii ai lui Dumnezeu daca Sfîntul Duh al lui Dumnezeu nu ar confirma El Insusi acest lucru ? Si Sfîntul Duh este dat tuturor celor ce-L cer de la Dumnezeu. Pentru a primi acest oaspete mult prea drag trebuie îngrijita si purificata casa sufletului. Asa spune Domnul nostru, biruitorul mortii: „*Deci daca voi, rai fiind, stiti sa dati fiilor vostri daruri bune, cu cît mai mult Tatal vostru Cel din ceruri va da Duh Sfînt celor care îl cer de la El!*” (Luca 11,13). Acesta este cel mai mare dar pe care Dumnezeu îl ofera oamenilor. Caci atunci cînd da Duhul Sfînt, de fapt El Se da pe Sine.

Exista oare vreun dar mai mare ca acesta ? Exista oare o dragoste mai adîncă decît aceasta?

Cum S-a aratat Duhul Sfînt credinciosilor? Mai întîi ca ardoare în inima. Aceasta apare în timpul rugaciunilor înflacarate, uneori ca o caldura puternica în tot corpul. Proorocul Ieremia aduce marturie clara si adevarata în acest sens, pentru ca El marturiseste din proprie experienta. Ieremia a avut de suferit multa batjocura si multe încercari pîna cînd cutitul i-a ajuns la os: „*Dar iata era în inima mea ceva ca un fel de foc aprins, închis în oasele mele, si eu ma sileam sa-L înfrînez si n-am putut*” (Ioan 20,9). Atît de irezistibil este Sfîntul Duh al lui Dumnezeu într-o inima curata în care a intrat.

Mai mult decît atît, Duhul Sfînt s-a înfatisat ca o voce. Sfintii prooroci si apostoli marturisesc adesea auzul acestei voci mistice si totusi clare a lui Dumnezeu. Auzi, dar nu vezi cine vorbeste.

Mai mult decît atît, Duhul lui Dumnezeu S-a aratat sub forma de porumbel. Aceasta s-a întîmplat la botezul Domnului Hristos în rîul Iordan: „*Si a marturisit Ioan zicînd: Am vazut Duhul coborîndu-se din cer ca un porumbel si a ramas peste El*” (Ioan 1, 32). Puritatea porumbelului este un simbol al puritatii Sfîntului Duh. Binecuvîntate sunt sufletele pure, caci ele vor fi considerate demne pentru a fi vizitate de Sfîntul Duh.

Hristos Domnul - Lumina Cea Adevărată – Iunie 2013

<http://biserica-soborul maicii domnului crestin ortodox.ro>

Revistă Ortodoxă Editată de Parohia „Soborul Maicii Domnului si Sfântul Nicodim de la Tismana”

STR. VASILE GOLDIS NR.1

Dar cea mai tumultuoasă manifestare a Sfântului Duh din istoria umană a apărut în a cincizecea zi după învierea lui Hristos, sub forma de limbi de foc. *“Si când a sosit ziua Cincizecimii, erau toți împreună în același loc. Si din cer, fără de veste, s-a făcut un zădărnici, ca de suflare de vânt ce vine repede, și a umplut toată casa unde se așezau ei. Și li s-au arătat, împartite, limbi ca de foc și au sezut pe fiecare dintre ei. Și s-au umplut toți de Duhul Sfânt și au început să vorbească în alte limbi, precum le dădea lor Duhul a grai”* (Fapte 2,1-4). Așa s-a petrecut consacrarea și botezul Bisericii lui Hristos pe pământ, prin focul Sfântului Duh.

Așa și-a îndeplinit Mîntuitorul promisiunea făcută Apostolilor. El a îndeplinit-o într-un atare mod și cu așa o putere, cum Apostolii nu și-au imaginat vreodată. Cu adevărat, lucrările lui Dumnezeu depășesc înțelegerea umană. Domnul a promis: *“Si Eu voi ruga pe Tatăl și alt Mîngîietor va veni și va rămîne cu voi în veac, Duhul Adevărului, pe care lumea nu poate să-L primească pentru că nu-L vede, nici nu-L cunoaște; voi îl cunoașteți, că rămîne la voi și în voi va fi”* (Ioan 14, 16-17). Primul Mîngîietor, Domnul Iisus, a fost mai mult decît o simplă mîngîiere pentru credincioși, înșă iubirea lui Dumnezeu nu cunoaște limite. Prin această iubire nelimitată a fost trimis chiar și un al doilea Mîngîietor.

În plus, Domnul Iisus Hristos a adus și El marturie pentru Sfântul Duh spunînd: *“Dar Mîngîietorul, Duhul Sfânt pe care-L va trimite Tatăl în numele Meu, acela va veni și va învăța toate și va aduce aminte despre toate cele ce v-am spus Eu”* (Ioan 14, 26). Și iarasi: *„Iar când va veni Mîngîietorul pe care Eu îl voi trimite vouă, Duhul Adevărului, care de la Tatăl purcede, Acela va mărturisi despre Mine”* (Ioan 15, 26). Și iarasi: *“Iar când va veni Acela, Duhul Adevărului, va vă călăuzi la tot adevărul; căci nu va vorbi de la sine, ci cîte va auzi va vorbi și cele viitoare va vesti. Acela Mă va slăvi”* (Ioan 16, 13-14). Și această promisiune a fost îndeplinită la fel ca orice altă promisiune a adevăratului Mesia, o purtătorilor de Hristos.

Sfântul Duh a fost promis - așa au aflat oamenii de existența Lui. S-a arătat și așa au crezut oamenii în El. Și rămîne printre credincioși, iar oamenii au ajuns să-L iubească pe Dumnezeu, Sfântul Duh.

Cum se naște lumina din soare și cum purcede căldura din soare - cunoașteți această cu adevărat? Cum se naște un gând din inimă și cum puterea purcede din inimă ați înțeles cu adevărat? Cum dar ați putea înțelege misterul etern al născutului Tatăl. Cum ați putea înțelege conceperea Fiului și purcederea de la Duhul Sfânt? Fiii oamenilor nu au fost niciodată în stare să patrundă un adevăr oarecare despre Dumnezeul Preaînalt, dacă acesta nu le-a fost revelat lor de către Preaînaltul și nu l-au pătruns nici mai mult și nici mai puțin, ci atît cît le-a fost revelat el lor. Ne-a fost revelat faptul că Sfântul Duh nu este o creație a lui Dumnezeu ci Dumnezeu. El este Domnul, Datatorul de viață, a cărui prezență creează viața, dă tărie, oferă înțelepciune și produce bucurie. El purcede vesnic de la eternul Tatăl. El este din aceeași esență cu Tatăl, din aceeași esență cu Fiul - de aceeași esență, de aceeași putere și de aceeași mărire. El diferă doar în privința persoanei. Un ipostas deosebit îl distinge de Tatăl și de Fiul. Dar Lui i se cuvine aceeași închinare și aceeași slavă. Sfântii prooroci au vorbit prin El. În simpli pescari El a picurat înțelepciunea cerurilor. Barbatilor și femeilor, celor neputincioși - martirizați pentru Hristos - El le-a dat putere de biruință, mai tare decît moartea.

Sfântul Duh, Datatorul de viață, care purcede de la Tatăl este Dumnezeu Adevărat din Dumnezeu Adevărat. El s-a descoperit și a lucrat. El se revelează și lucrează în continuare. Cei cărora El li se revelează și pe cei prin care El lucrează îl cunosc. Ei nu cunosc esența Sa; ei îl cunosc prin revelație și lucrare.

Credința în Sfântul Duh al lui Dumnezeu nu se bazează pe presupuneri, pe ipostaze gîndite, ci pe realitatea revelată, experimentată și mărturisită.

Oricine dorește să devină martor viu al acestei realități trebuie să facă eforturi pentru a-și curăța inima de păcat și a o tămîia cu rugăciune, înainte de a primi orice mister divin. Și Sfântul Duh Se va revela lui, Duhul Adevărului și al vieții, Duhul înțelepciunii și Fericirii, Duhul Libertății și al Adoptiei. Și acest Duh Sfânt va depune marturie privitor la adevărul tuturor descoperirilor lui Hristos despre Dumnezeu, despre suflet, despre calea spre

Hristos Domnul - Lumina Cea Adevărată – Iunie 2013

<http://biserica-soborul maicii domnului crestin ortodox.ro>

Revistă Ortodoxă Editată de Parohia „Soborul Maicii Domnului si Sfantul Nicodim de la Tismana”

STR. VASILE GOLDIS NR.1

mîntuire, despre împaratia vesnica a lui Dumnezeu. El depune marturie pentru toate acestea precum a facut-o si pentru suflutele Apostolilor si a Sfintilor Parinti care au compus Crezul.

Cunoasterea lui Dumnezeu ca Sfînta Treime a fost dezvaluita oamenilor prin Domnul Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu. El nu ne-a oferit aceste cunostinte sub forma unei învățături filosofice, ci sub forma manifestării și lucrării din partea Tatălui, a Fiului și a Sfîntului Duh. Aceste aratari și lucrari ale Dumnezeului cel Viu prin cele trei ipostasuri ale Sale sunt reale. Este reala înfățișarea Tatălui prin voce la rîul Iordan și pe Muntele Tabor. Reală este persoana înfățișată în mod miraculos a Fiului întrupat al lui Dumnezeu, precum și lucrarea Sa, patimile și învierea Sa. Reală este și manifestarea și lucrarea Sfîntului Duh, în apostoli, în sfinți, în drepti și în întreaga Biserică a lui Dumnezeu de la începuturi pînă în prezent; pentru totdeauna și întotdeauna un Dumnezeu, un împarat vesnic, o putere, o slava, o iubire, o lumina, o fericire, o esenta, un Dumnezeu.

Aceasta este credința clarvăzătorilor care își îndreapta privirea către focul din departare. Aceasta nu este credința celor orbiti sau orbi care de-abia disting ce le dezvaluie soarele. Pentru clarvăzători aceasta lumina fizică este întuneric prin care ei palesc ca niște drumeti nocturni atîntîndu-și privirea spre lumina din departare. Ei calatoresc fără a-și lua privirea de la aceasta lumina mistică. Atît de mare pare aceasta lumina, încît lumea le pare scufundată în întuneric. Și chiar dacă mistică lumina e departe, ea luminează cararea lor în noapte și încălzeste inimile lor, cu căldura minunată și cu bucurie. Și ei se bucură ca niște copii - ca niște copii ai acestei mari lumini. Și ei se grabesc spre ea precum exilații care se grabesc spre tinutul de bastină. Ei înaintează curioși din ce în ce mai mult și nu se abat din cale. Și plini de fericire, ei îi cheamă pe frații lor, rămași în urmă sau abatuti de la calea dreaptă, încurajîndu-i, liniștindu-i și ajutîndu-i să-și urmeze calea. Ei se grabesc să ajungă cît mai departe cîntînd imn de biruință: *“Pe aici, fraților, către Tatal și Mîntuitorul și Mîngîietorul nostru! Stralucește asupra noastră, îndrumă-ne, încălzeste-ne!”*

Aceasta este credința voastră, o purtătorilor de Hristos, credința stramosilor voștri clarvăzători. Fie aceasta și credința copiilor voștri, din generație în generație, pînă la capatul calătoriei. Aceasta este credința verificată, pe vreme înșorită și pe furtună; credința ortodoxă mîntuitoare, ce nu a fost niciodată rusinată. Cu adevărat, aceasta este credința poporului cu adevărat ales, a celor ce poartă icoana lui Dumnezeu în ei. În înfricosata zi a Judecatii lui Hristos ei vor fi numiți binecuvîntați.

Sf. Nicolae Velimirovici

Hristos Domnul - Lumina Cea Adevărată – Iunie 2013

<http://biserica-soborul maicii domnului crestin ortodox.ro>

Revistă Ortodoxă Editată de Parohia „Soborul Maicii Domnului si Sfantul Nicodim de la Tismana”

STR. VASILE GOLDIS NR.1

Din viața parohiei: Elevii clasei a V a B din Scoala Gimnaziala Liviu Rebreanu la Biserica Parohiala Soborul Maicii Domnului de Sărbătoarea Înălțării Mântuitorului Hristos.

Hristos Domnul - Lumina Cea Adevărată – Iunie 2013

<http://biserica-soborul maicii domnului crestin ortodox.ro>

Revistă Ortodoxă Editată de Parohia „Soborul Maicii Domnului și Sfântul Nicodim de la
Tismana”

STR. VASILE GOLDIS NR..1

